

**1997. évi CLV.
törvény
a fogyasztóvédelemről¹**

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy olyan szabályozás jöjjön létre, amely biztosítja a fogyasztói érdekek – különösen a biztonságos áruhoz és szolgáltatáshoz, a vagyoni érdekek védelméhez, a megfelelő tájékoztatáshoz és oktatáshoz, a hatékony jogorvoslathoz, továbbá az egyesületeken keresztül történő fogyasztói érdekképviselőkhöz fűződő érdekek – védelmét, valamint az érvényesítésükhöz szükséges intézményrendszer továbbfejlesztését, a következő törvényt alkotja:²

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS ÉS A FOGYASZTÓI ÉRDEKVÉDELMET BIZTOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A törvény hatálya

1. §³ (1) E törvény hatálya – a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel – a vállalkozások azon tevékenységére terjed ki, amely a fogyasztókat érinti vagy érintheti.

(2)⁴ E törvény hatálya nem terjed ki a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által felügyelt tevékenységet folytató szervezeteknek, személyeknek MNB által felügyelt tevékenységére (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltatási tevékenység).

Értelmező rendelkezések

2. §⁵ E törvény alkalmazásában:

*a)*⁶ *fogyasztó*: az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy, továbbá a békéltető testületre vonatkozó szabályok alkalmazásában az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró, külön törvény szerinti civil szervezet, egyházi jogi személy, társasház, lakásszövetkezet, mikro-, kis- és középvállalkozás is, aki, illetve amely árut vesz, rendel, kap, használ, igénybe vesz vagy az áruval kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció, ajánlat címzettje,

b) *vállalkozás*: aki az 1. § szerinti tevékenységet önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében végzi,

c) *gyártó*:

ca) a terméknek az Európai Gazdasági Térségben letelepedett üzletszerű előállítója, termelője, helyreállítója vagy felújítója, illetve aki a terméken elhelyezett nevével, védjegyével vagy egyéb megkülönböztető jelzés alkalmazásával önmagát a termék gyártójaként tünteti fel; vagy

cb) a gyártónak az Európai Gazdasági Térségben letelepedett meghatalmazott képviselője, ha maga a gyártó nem az Európai Gazdasági Térségben letelepedett; ilyen képviselő hiányában az importáló,

d) *forgalmazó*: az a vállalkozás, amely a terméket közvetlenül a fogyasztó részére forgalmazza,

e)⁷ *fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület*: az egyesülési jogról szóló törvény alapján létrehozott egyesület, ha az alapszabályában meghatározott célja a fogyasztók érdekeinek védelme, e célnak megfelelően legalább két éve működik, és természetes személy tagjainak száma legalább ötven fő, továbbá az ilyen egyesületek szövetsége,

f) *termék*: minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ide nem értve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt – és a dolog módjára hasznosítható természeti erő,

g) *szolgáltatás*: termék, ingatlan vagy vagyoni értékű jog értékesítésén kívül minden olyan – ellenszolgáltatás fejében végzett – tevékenység, amely a megrendelő, illetve megbízó igényének kielégítésére valamely eredmény létrehozását, teljesítmény nyújtását vagy más magatartás tanúsítását foglalja magában,

h)⁸ *közszolgáltatás*: külön törvény alapján termékértékesítési vagy szolgáltatásnyújtási kötelezettség hatálya alá tartozó vállalkozás által e kötelezettség alapján nyújtott víziközmű-szolgáltatás, távhőszolgáltatás, települési szilárd és folyékony hulladék rendszeres begyűjtésére, gyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló szolgáltatás, kéményseprő-ipari szolgáltatás, elektronikus hírközlési szolgáltatás, postai szolgáltatás, villamos energia egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó részére villamosenergia-vásárlási szerződés vagy hálózathasználati szerződés alapján nyújtandó szolgáltatás, valamint földgáz egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó részére földgáz-kereskedelmi szerződés vagy elosztóhálózat-használati szerződés alapján nyújtandó szolgáltatás,

i)⁹ *fogyasztói csoport*: a szervezők – díjazás ellenében történő – közreműködésével a csoport tagjai pénzének összegyűjtésén alapuló minden olyan csoport, amelynek célja, hogy minden tagja az általa előre meghatározott dolog tulajdonjogát a tagok befizetéseiből, előre meghatározott időtartamon belül – véletlenszerű vagy többletfeltételek vállalásától függő kiválasztás útján – a csoport segítségével megszerezze,

j)–k)¹⁰

l) *áru*: a termék, az ingatlan és a vagyoni értékű jog, valamint a szolgáltatás,

m) *eladási ár*: a termék egy egységére vagy adott mennyiségére vonatkozó ár,

n)¹¹ *egységár*: a termék e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott mértékegységére vonatkozó ár,

o)¹²

p)¹³

q) *kereskedelmi kommunikáció*: a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben ekként meghatározott fogalom,

r) *forgalmazás*: valamely termék vállalkozás által – értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára ellenérték fejében vagy ingyenesen – történő rendelkezésre bocsátása, ideértve a fogyasztó számára történő felkínálást is,

s)¹⁴

t)¹⁵

u)¹⁶

v) *szexuális termék*: olyan birtokba vehető forgalomképes dolog, amelynek elsődleges célja a szexuális ingerkeltés, különösen amely nemi aktust vagy egyéb szexuális cselekményt nyíltan ábrázol, illetve emberi testet, testrészt szexuális ingerkeltésre alkalmas módon vagy szexuális ingerkeltés céljából ábrázol, ideértve a – rendeltetése szerint – szexuális ingerkeltésre szolgáló, nemi aktus vagy egyéb szexuális cselekmény során alkalmazható eszközt is, a fogamzásgátlás céljából alkalmazható eszköz kivételével,

w) *dohánytermék*: a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvényben ekként meghatározott fogalom.

3–5. §

III. Fejezet¹⁸

6. §¹⁹

7. §²⁰

7/A. §²¹

IV. Fejezet

A forgalmazással, illetve a szolgáltatásnyújtással összefüggő különös követelmények²²

8. §²³ A közszolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozás a számla Posta Elszámoló Központon keresztül készpénzbefizetéssel történő kiegyenlítését, valamint – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a számla nyomtatott példányának egyszeri kiadását külön díj fizetéséhez nem kötheti.

9–11. §²⁴

12. §²⁵

13. §²⁶

Az ár feltüntetése

14. §²⁷ (1) A fogyasztót – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a külön jogszabályban meghatározottak szerint írásban tájékoztatni kell a fogyasztóknak megvételre kínált termék eladási áráról és egységáráról, illetve a szolgáltatás díjáról.

(2) Nem kell alkalmazni e § rendelkezéseit az árverés útján értékesítendő termékre, ha annak kikiáltási (induló) árát az árverési tájékoztató meghatározza.

(3) Az eladási árat, az egységárat, illetve a szolgáltatás díját egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan kell feltüntetni.

(4)²⁸ Az eladási árat és az egységárat, illetve – határon átnyúló szolgáltatásnyújtás kivételével – a szolgáltatás díját Magyarország törvényes fizetőeszközében kifejezve, a fizetőeszköz nemét (forint) vagy annak rövidítését (Ft) megjelölve kell feltüntetni.

(5) A termék eladási áráként és egységáraként, illetve a szolgáltatás díjaként a fogyasztó által ténylegesen fizetendő, az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó árat kell feltüntetni.

(6)²⁹ Ha a termékre vonatkozó kereskedelmi kommunikáció megjelöli a termék eladási árát – amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik –, az egységárat is meg kell adni.

(7) Több eladási ár vagy szolgáltatási díj egyidejű feltüntetése esetén a vállalkozás köteles a feltüntetett legalacsonyabb eladási ár vagy szolgáltatási díj felszámítására.

A csomagolás

15. § (1)³⁰ A terméket úgy kell csomagolni, hogy a csomagolás óvja meg a termék minőségét, könnyítse meg szállítását, ne befolyásolja hátrányosan a termék minőségét vagy mennyiségét.

(2)³¹ A termék csomagolására jogszabály további előírásokat határozhat meg.

Különös felelősségi szabályok³²

16. §³³ (1)³⁴ A csomagolásra vonatkozó rendelkezések megtartására a gyártó, az ár feltüntetésére vonatkozó rendelkezések megtartására a forgalmazó, illetve a szolgáltatást értékesítő vállalkozás köteles.

(2) Ha a gyártó nem tesz eleget az (1) bekezdésben említett kötelezettségeinek, a forgalmazó köteles azt pótolni.

(3)³⁵ Az eljáró hatóság felhívására a vállalkozás köteles igazolni, hogy a csomagolásra, illetve az árfeltüntetésre vonatkozó kötelezettségeinek eleget tett.

(4)³⁶ A (2) bekezdésben foglalt rendelkezések nem érintik a forgalmazónak a gyártóval szemben érvényesíthető igényeit.

(5)³⁷

IV/A. Fejezet³⁸

A gyermek- és fiatalok védelmét szolgáló különös rendelkezések³⁹

16/A. §⁴⁰ (1) Tilos tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére – a kizárólag orvosi rendelvényre kiadható gyógyszer kivételével – alkoholtartalmú italt értékesíteni, illetve kiszolgálni.

(2) Tilos tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére szexuális terméket értékesíteni, illetve kiszolgálni.

(3) Tilos tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére dohányterméket értékesíteni, illetve kiszolgálni.

(4)⁴¹ Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott korlátozás érvényesítése érdekében a vállalkozás vagy annak képviselője kétség esetén felhívja a fogyasztót életkorának hitelt érdemlő igazolására. Az életkor megfelelő igazolásának hiányában a termék értékesítését, illetve kiszolgálását meg kell tagadni.

(5)⁴² A játékszoftver gyártója az olyan játékszoftver forgalmazása esetén, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi, lelki vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, köteles a „Tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott!” szöveget a játékszoftver csomagolásán jól észlelhető módon feltüntetni. A kötelezettséget az internetes leírásra közzététel útján forgalmazott játékszoftver esetén a technikai sajátosságoknak megfelelő eltéréssel, a játékszoftver leírása előtt kell teljesíteni.

(6)⁴³ A játékszoftver gyártója abban az esetben köteles az (5) bekezdésben foglalt kötelezettségnek eleget tenni, ha előzőleg nem csatlakozott az Egységes Európai Játékinformációs Rendszerhez (Pan European Game Information – PEGI) és nem alkalmazza a PEGI által megállapított, korhatár-besorolásra vonatkozó előírásokat. Ha az (5) bekezdés szerinti kötelezettséget – az e bekezdésben foglalt kivétellel – a gyártó nem teljesíti, a játékszoftver forgalmazója a szoftvert az (5) bekezdésben meghatározott szöveg feltüntetésével hozhatja forgalomba.

IV/B.⁴⁴ FEJEZET

FOGYASZTÓI CSOPORT SZERVEZÉSÉNEK TILALMA

16/B. §⁴⁵ (1) Tilos fogyasztói csoportot létrehozni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom megsértésével vagy megkerülésével kötött szerződés semmis.

(3) Tilos fogyasztói csoportba fogyasztókat nyilvános felhívás útján gyűjteni. A 2012. január 1-je előtt létrehozott fogyasztói csoportba új fogyasztó kizárólag a – szerződés felmondással történő megszüntetése következtében – kieső fogyasztó helyére vehető fel.

V. Fejezet

A fogyasztók oktatása

17. § (1) A fogyasztóval iskolai és iskolán kívüli oktatás keretében meg kell ismertetni az igényei érvényesítéséhez szükséges jogszabályokat.

(2) A fogyasztóvédelmi oktatás elsősorban állami feladat.

(3)⁴⁶ Az iskolai fogyasztóvédelmi oktatás a Nemzeti Alaptanterv részét képezi. A Nemzeti Alaptanterv fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelményeinek a Kormány részére történő benyújtása előtt be kell szerezni a fogyasztói érdekek országos képviselőjét ellátó egyesületek véleményét is.

(4)⁴⁷ A Nemzeti Alaptanterv elvei és követelményei szerint a fogyasztóvédelemért felelős miniszter közreműködik a közoktatás intézményei számára készülő fogyasztóvédelmi tantervi követelmények meghatározásában.

(5)⁴⁸ Az állam a fogyasztóvédelmi oktatással kapcsolatos feladatait az oktatási intézményekkel, a fogyasztóvédelmi hatósággal és a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesületekkel együttműködve látja el.

VI. Fejezet

A fogyasztói jogok érvényesítése

Panaszkezelés, ügyfélszolgálat⁴⁹

17/A. §⁵⁰ (1) A vállalkozás köteles a fogyasztót tájékoztatni a székhelyéről, a panaszügyintézés helyéről – ha az nem egyezik meg a forgalmazás, illetve értékesítés helyével – és az adott tevékenység, kereskedelmi forma vagy módszer sajátosságaihoz igazodó módjáról, valamint a panaszok közlése érdekében a vállalkozás vagy a vállalkozás 17/B. § szerinti ügyfélszolgálatának levelezési címéről és – ha a panaszokat ilyen módon is fogadja – elektronikus levelezési címéről, illetve internetes címéről, telefonszámáról. Üzlettel rendelkező vállalkozás esetén az e bekezdés szerinti tájékoztatást jól láthatóan és olvashatóan kell megadni.

(2) A fogyasztó a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő forgalmazásával, illetve értékesítésével közvetlen kapcsolatban álló magatartására, tevékenységére vagy mulasztására vonatkozó panaszát szóban vagy írásban közölheti a vállalkozással.

(3) A szóbeli panaszt azonnal meg kell vizsgálni, és szükség szerint orvosolni kell. Ha a fogyasztó a panasz kezelésével nem ért egyet, vagy a panasz azonnali kivizsgálása nem lehetséges, a vállalkozás a panaszról és az azzal kapcsolatos álláspontjáról haladéktalanul köteles jegyzőkönyvet felvenni, és annak egy másolati példányát

a) személyesen közölt szóbeli panasz esetén helyben a fogyasztónak átadni,

b) telefonon vagy egyéb elektronikus hírközlési szolgáltatás felhasználásával közölt szóbeli panasz esetén a fogyasztónak legkésőbb a (6) bekezdésben foglalt érdemi válasszal egyidejűleg megküldeni,

egyebekben pedig az írásbeli panaszra vonatkozóan a (6) bekezdésben írtak szerint köteles eljárni.

(4) A telefonon vagy elektronikus hírközlési szolgáltatás felhasználásával közölt szóbeli panaszt a vállalkozás köteles egyedi azonosítószámmal ellátni.

(5) A panaszról felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az alábbiakat:

a) a fogyasztó neve, lakcíme,

b) a panasz előterjesztésének helye, ideje, módja,

c) a fogyasztó panaszának részletes leírása, a fogyasztó által bemutatott iratok, dokumentumok és egyéb bizonyítékok jegyzéke,

d) a vállalkozás nyilatkozata a fogyasztó panaszával kapcsolatos álláspontjáról, amennyiben a panasz azonnali kivizsgálása lehetséges,

e) a jegyzőkönyvet felvevő személy és – telefonon vagy egyéb elektronikus hírközlési szolgáltatás felhasználásával közölt szóbeli panasz kivételével – a fogyasztó aláírása,

f) a jegyzőkönyv felvételének helye, ideje,

g) telefonon vagy egyéb elektronikus hírközlési szolgáltatás felhasználásával közölt szóbeli panasz esetén a panasz egyedi azonosítószáma.

(6) Az írásbeli panaszt a vállalkozás – ha az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa eltérően nem rendelkezik – a beérkezését követően harminc napon belül köteles írásban érdemben megválaszolni és intézkedni annak közzétevése iránt. Ennél rövidebb határidőt jogszabály, hosszabb határidőt törvény állapíthat meg. A panaszt elutasító álláspontját a vállalkozás indokolni köteles.

(7) A vállalkozás a panaszról felvett jegyzőkönyvet és a válasz másolati példányát öt évig köteles megőrizni, és azt az ellenőrző hatóságoknak kérésükre bemutatni.

(8) A panasz elutasítása esetén a vállalkozás köteles a fogyasztót írásban tájékoztatni arról, hogy panaszával – annak jellege szerint – mely hatóság vagy a békéltető testület eljárását kezdeményezheti. Meg kell adni az illetékes hatóság, illetve a vállalkozás székhelye szerinti békéltető testület levelezési címét.

17/B. §⁵¹ (1) A közszolgáltatási tevékenységet folytató vállalkozás, valamint a külön törvényben meghatározott egyéb vállalkozás a fogyasztói panaszok intézésére, a fogyasztók tájékoztatására köteles ügyfélszolgálat működtetéséről gondoskodni oly módon, hogy az – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben kerüljön kialakításra.

(2) Az ügyfélszolgálat működési rendjét, félfogadási idejét a vállalkozás úgy köteles megállapítani, illetve működésének feltételeiről oly módon köteles gondoskodni, hogy az ügyfélszolgálat megközelítése, az ahhoz való hozzáférés – az ellátott fogyasztók számára és földrajzi eloszlására figyelemmel – ne járjon aránytalan nehézségekkel a fogyasztókra nézve. Ennek keretében a vállalkozás köteles biztosítani legalább azt, hogy

a) az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben működtetett ügyfélszolgálat a hét egy munkanapján 7 és 21 óra között legalább tizenkét órán keresztül folyamatosan nyitva tartson,

b) a telefonos eléréssel működtetett ügyfélszolgálat legalább a hét egy munkanapján 7 és 21 óra között legalább tizenkét órán keresztül folyamatosan elérhető legyen,

c) az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben működtetett ügyfélszolgálat esetében a fogyasztóknak lehetőségük legyen elektronikusan és telefonon keresztül is a személyes ügyintézés időpontjának előzetes lefoglalására, a személyes ügyintézés időpontja igénylésének napjától számított öt munkanapon belül a szolgáltató köteles személyes ügyfélfogadási időpontot biztosítani a fogyasztó számára,

d) az elektronikus eléréssel működtetett ügyfélszolgálat – üzemzavar esetén megfelelő más elérhetőséget biztosítva – folyamatosan elérhető legyen, illetve

e) amennyiben országos hálózattal rendelkezik, minden megyeszékhelyen ügyfélszolgálatot működtessen.

(3)⁵² Telefonos eléréssel működtetett ügyfélszolgálat, illetve az ügyintézés időpontjának előzetes lefoglalására biztosított telefonos elérés esetében biztosítani kell az ésszerű várakozási időn belüli hívásfogadást és ügyintézését. A vállalkozás az ügyfélszolgálati ügyintézőnek az ügyfélszolgálat felé indított hívás sikeres felépülésének időpontjától számított öt percen belüli élőhangos bejelentkezése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az ügyfélszolgálatához beérkező valamennyi telefonon

tett szóbeli panaszt, valamint az ügyfélszolgálat és a fogyasztó közötti telefonos kommunikációt hangfelvétellel rögzíteni kell. Ha a hangfelvétel tartalmazza a 17/A. § (5) bekezdése szerinti tartalmi elemeket – ide nem értve a panasz előterjesztésének helyét, a fogyasztó által bemutatott bizonyítékok jegyzékét, a jegyzőkönyvet felvevő személy aláírását, valamint a jegyzőkönyv felvételének helyét és idejét –, a jegyzőkönyv felvétele a fogyasztó beleegyezésével mellőzhető. A hangfelvételt egyedi azonosítószámmal kell ellátni, öt évig meg kell őrizni, és a fogyasztó kérésére, díjmentesen rendelkezésre kell bocsátani. A vállalkozás a hangfelvétel készítésével, megőrzésével és rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos kötelezettségéről, továbbá az egyedi azonosítószámról a fogyasztót a telefonos ügyintézés kezdetekor tájékoztatni köteles.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott vállalkozások tevékenységére vonatkozó törvény vagy az annak felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet

a) az ügyfélszolgálat működésére vonatkozóan további részletes szabályokat állapíthat meg,

b) az ellátott fogyasztók számára és földrajzi eloszlására figyelemmel indokolt esetben a (2) bekezdés a) pontjától eltérő nyitva tartást írhat elő, ha a hét egy munkanapján a meghosszabbított nyitva tartás 20 óráig, vagy külön törvényben meghatározott ügyfélszolgálati fiókiroda esetében 18 óráig biztosított.

(5) A 17/A. §-tól eltérően az ügyfélszolgálat minden esetben köteles a vállalkozás panasszal kapcsolatos álláspontját és intézkedéseit indokolással ellátva írásba foglalni, és a fogyasztónak a panasz beérkezését követő tizenöt napon belül megküldeni, kivéve, ha a fogyasztó panaszát szóban közli és a vállalkozás az abban foglaltaknak nyomban eleget tesz.

(6) Az (5) bekezdés szerinti válaszadási határidő helyszíni vizsgálat vagy valamely hatóság megkeresésének szükségessége esetén egy alkalommal legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbítható. A válaszadási határidő meghosszabbításáról és annak indokáról a fogyasztót írásban, a válaszadási határidő letelte előtt tájékoztatni kell.

(7) Az ügyfélszolgálat a fogyasztói panaszok intézése és a fogyasztók tájékoztatása során köteles együttműködni a fogyasztói érdekek képviseletét ellátó egyesületekkel.

(8) Az e § szerinti telefonos ügyfélszolgálat emelt díjas szolgáltatással nem működtethető.

17/C. §⁵³ A 17/A. § és a 17/B. § alkalmazásában az írásbeliség követelményének levél, távirat, távgépíró vagy telefax útján, továbbá bármely egyéb olyan eszközzel is eleget lehet tenni, amely a címzett számára lehetővé teszi a neki címzett adatoknak az adat céljának megfelelő ideig történő tartós tárolását, és a tárolt adatok változatlan formában és tartalommal történő megjelenítését.

Békéltető testület

18. §⁵⁴ (1)⁵⁵ A békéltető testület hatáskörébe tartozik a fogyasztó és a vállalkozás közötti, a termék minőségével, biztonságosságával, a termékfelelősségi szabályok alkalmazásával, a szolgáltatás minőségével, továbbá a felek közötti szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy (a továbbiakban: fogyasztói jogvita) bírósági eljáráson kívüli rendezése: e célból egyezség létrehozásának megkísérlése, ennek eredménytelensége esetén pedig az ügyben döntés hozatala a fogyasztói jogok egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő érvényesítésének biztosítása érdekében. A békéltető testület a fogyasztó vagy a vállalkozás kérésére tanácsot ad a fogyasztót megillető jogokkal és a fogyasztót terhelő kötelezettségekkel kapcsolatban.

(2) A békéltető testület a megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamarák (a továbbiakban: kamara) mellett működő független testület.

(3)⁵⁶ Az állam – a költségvetési törvényben meghatározott mértékben – gondoskodik a békéltető testületek működésének ügyszámarányos támogatásáról, ide nem értve a Pénzügyi Békéltető Testületet.

(4) A helyi önkormányzatok részt vállalhatnak a békéltető testület működtetésének feladataiból.

19. §⁵⁷ A fővárosi kereskedelmi és iparkamara mellett működő békéltető testület látja el a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról szóló, 2013. május 21-i 524/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tagállami online vitarendezési kapcsolattartó pont feladatait.

20. §⁵⁸ (1) Az eljárásra a fogyasztó lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti békéltető testület illetékes.

(2) A fogyasztó belföldi lakóhelye és tartózkodási helye hiányában a békéltető testület illetékességét a fogyasztói jogvitával érintett vállalkozás vagy az annak képviselőjére feljogosított szerv székhelye alapítja meg.

(3)⁵⁹ Az eljárásra – a fogyasztó erre irányuló kérelme alapján – az (1) és (2) bekezdés szerint illetékes testület helyett a fogyasztó kérelmében megjelölt békéltető testület illetékes.

(4) Ha több fogyasztó közösen terjeszt elő kérelmet, bármelyik kérelmezőre illetékes testület valamennyi kérelmezőre nézve illetékes.

(5)⁶⁰ A békéltető testület illetékességi területe a testületet működtető kamara szerinti megyére (fővárosra) terjed ki.

21. § (1)⁶¹ A békéltető testület elnökből, – szükség szerint – elnökhelyettesből és tagokból (a továbbiakban együtt: békéltető testületi tagok) áll.

(2)⁶² A békéltető testületi tagokat – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint – egyrésztől a kamara és a megyei (fővárosi) agrárkamarák, másrésztől a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek egyenlő arányban jelölik ki.

(3)⁶³ A testületi tagok száma testületenként legalább tíz fő.

(4)⁶⁴ A kijelölés során biztosítani kell, hogy a testületnek mind a kamara, megyei (fővárosi) agrárkamarák, mind a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek által jelölt személyek között legyen olyan tagja, aki megfelel a 25. § (3) és (5) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

(5)⁶⁵ A békéltető testületi tagok kijelölését követően a tagok összehívásával megalakul a békéltető testület.

(6)⁶⁶ A békéltető testület megbízatása négy évre szól. A békéltető testületi tagok újra kijelölhetőek.

(7)⁶⁷ A békéltető testület tagjai tevékenységüket külön jogszabályban meghatározott díjazás ellenében végzik.

22. § (1)⁶⁸ Békéltető testületi tag az lehet, aki felsőfokú iskolai végzettséggel és annak megfelelő szakterületen legalább két éves igazolt szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2)⁶⁹ Nem lehet békéltető testületi tag, aki

a) a polgári jog szabályai szerint cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes,

b) büntetett előéletű,

c) büntetlen előéletű, de akinek a büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős ítéletében megállapította a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben meghatározott visszaélés szigorúan titkos és titkos minősítésű adattal, visszaélés bizalmas minősítésű adattal, visszaélés korlátozott terjesztésű minősítésű adattal, hamis vád, hatóság félrevezetése, hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás, XV. fejezet VII. címében meghatározott közélet tisztasága elleni bűncselekmény, VIII. címében meghatározott nemzetközi közélet tisztasága elleni bűncselekmény, bünszervezetben részvétel, XVI. fejezet III. címében meghatározott közbizalom elleni bűncselekmény, XVII. fejezetében meghatározott gazdasági bűncselekmény, XVIII. fejezetében meghatározott vagyon elleni bűncselekmény szándékos elkövetése, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerinti minősített

adattal visszaélés, hamis vád, hatóság félrevezetése, hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás, XXVII. Fejezetében meghatározott korrupciós bűncselekmény, bünszervezetben részvétel, XXXIII. Fejezetében meghatározott közbizalom elleni bűncselekmény, XXXV–XXXVII. Fejezetében meghatározott szándékos bűncselekmény, XXXVIII–XLIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény, vagy olyan büntett miatt, amelyet bünszervezet keretében követett el

ca) ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,

cb) öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,

cc) közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,

cd) végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,

ce) végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés kiszabása esetén a mentesítés beálltától számított három évig vagy

d) az (1) bekezdés szerinti, a kijelölés alapjául szolgáló végzettségnek és szakmai gyakorlatnak megfelelő foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll.

(3)⁷⁰ Az (1) bekezdés szerinti alkalmassági feltétel teljesülését az érintett igazolja a békéltető testületi tagsági kijelölés feltételeként.

(4)⁷¹ Azt a tényt, hogy a (2) bekezdés *b)–d)* pontjában meghatározott kizáró okok vele szemben nem állnak fenn, az érintett hatósági bizonyítvánnyal igazolja

*a)*⁷² a békéltető testületi tagsági kijelölés feltételeként,

b) megbízatásának tartama alatt a békéltető testület elnöke, a békéltető testület elnöke tekintetében a fogyasztóvédelemért felelős miniszter írásbeli felhívására a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, vagy ha ez e határidőn belül az érintetten kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul.

22/A. §⁷³ (1) A békéltető testület elnöke a békéltető testület tagját, a fogyasztóvédelemért felelős miniszter a békéltető testület elnökét írásban, a mulasztás jogkövetkezményének ismertetésével felhívhatja annak igazolására, hogy az igazolásra felhívottal szemben nem áll fenn a 22. § (2) bekezdés *b)–d)* pontjában meghatározott kizáró ok.

(2)⁷⁴ Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra a békéltető testületi tag, illetve a békéltető testület elnöke igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a 22. § (2) bekezdés *b)–d)* pontjában meghatározott kizáró ok, az igazolás céljából a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a békéltető testület a tag, a fogyasztóvédelemért felelős miniszter a testület elnöke részére megtéríti.

22/B. §⁷⁵ (1)⁷⁶ Az alkalmassági feltételek teljesülése és a kizáró okok vizsgálata céljából a békéltető testület elnöke kezeli a békéltető testületi tagnak jelölt személy

a) 22. § (1) bekezdés szerinti végzettséget és szakmai gyakorlatot igazoló dokumentumokban,

b) 22. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott kizáró ok fenn nem állásának megállapítása céljából történt adatszolgáltatásban, valamint

c) a 22. § (2) bekezdés *b)–d)* pontjában meghatározott kizáró okok fenn nem állásának megállapítása céljából kiállított hatósági bizonyítványban foglalt személyes adatait.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyes adatokat

a) a békéltető testület elnöke a békéltető testületi tagnak jelölt személy esetében a kijelölési eljárás befejezéséig,

b) a békéltető testület elnöke a békéltető testületi tag megbízatásának megszűnéséig,
c) a fogyasztóvédelemért felelős miniszter a békéltető testület elnöke megbízatásának megszűnéséig kezeli.

23. §⁷⁷ (1) Az elnököt – a testületi tagok közül – a békéltető testület választja meg. A választás eredményéről a békéltető testület értesíti a fogyasztóvédelemért felelős minisztert. Ha az elnök testületi tagsági megbízatásának megszűnését követő hatvan napon belül a békéltető testület nem választ elnököt, az új elnököt a fogyasztóvédelemért felelős miniszter bízza meg a testületi tagok közül. Az elnök teljes jogkörrel képviseli a testületet.

(2) A békéltető testület elnöke – ha a testület munkaterhe azt indokolja – elnökhelyettes jelölhet ki a testületi tagok közül. Az elnököt akadályoztatása esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti. Elnökhelyettes hiányában az elnököt szükség esetén az általa az adott alkalommal történő helyettesítésre kijelölt tag a kijelölésben meghatározott körben helyettesítheti.

23/A. §⁷⁸ A tagokról a testület elnöke listát vezet. A lista tartalmazza a tagok nevét, felsőfokú végzettségük oklevél szerinti megnevezését, szakterületük és a tagot jelölő szervezet megjelölését. Ezek az adatok közérdekből nyilvános adatok. Az elnök a testületi tagok listáját megküldi a békéltető testület működési feltételeit biztosító kamarának, valamint a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek.

24. § (1) A békéltető testületi tag megbízatása megszűnik
a)⁷⁹ a békéltető testület megbízatása időtartamának lejártával,
b)⁸⁰ ha vele szemben a 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kizáró ok áll fenn,
c)⁸¹ ha bejelenti, hogy vele szemben a 22. § (2) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn, vagy a 22/A. § (1) bekezdésében meghatározott felhívásra nem igazolja vagy nem tudja igazolni, hogy nem áll fenn vele szemben a 22. § (2) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott kizáró ok,
d)⁸² lemondással,
e)⁸³ alkalmatlanná válása esetén,
f)⁸⁴ halálával.

(2)⁸⁵ Az (1) bekezdés e) pontja szerinti esetben a megbízatás megszűnését az érintett testületi tag meghallgatása után és a tagot jelölő szervezet véleményének figyelembevételével a békéltető testület elnöke, illetve – az elnök tekintetében – a békéltető testület tagjai közül választott, a kamara, megyei (fővárosi) agrárkamarák és a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesületek által jelölt tagokból álló háromfős testület állapítja meg.

(3)⁸⁶ Ha a békéltető testületi tag megbízatása e törvényben szabályozott bármely okból megszűnik, helyette a békéltető testületi tag jelölésére vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával új testületi tagot kell kijelölni. Ha a békéltető testületi tag megbízatása az (1) bekezdés b)–f) pontja alapján szűnik meg, a folyamatban lévő ügyekben a békéltető testület elnöke jelöli ki a megszűnt megbízatású tag helyett eljáró tagot.

(4)⁸⁷ Ha az (1) bekezdés b)–f) pontja szerinti okból a békéltető testület elnökének megbízatása szűnik meg, a békéltető testületi elnök megválasztására vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával új elnököt kell választani, illetve megbízni.

24/A. §⁸⁸ A békéltető testületi tagoknak függetlennek és pártatlannak kell lenniük, nem lehetnek képviselői a feleknek, eljárásuk során utasítást nem fogadhatnak el. Teljes titoktartásra kötelezettek a békéltető testület működése során tudomásukra jutott tények és adatok tekintetében, az eljárás megszűnése után is. Minderről kijelölésük elfogadásakor írásbeli nyilatkozatot kötelesek tenni.

25. §⁸⁹ (1)⁹⁰ A békéltető testület – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – háromtagú tanácsban jár el.

(2)⁹¹ Az eljáró tanács egyik tagját az eljárást megindító fogyasztó, egy másik tagját pedig az eljárással érintett vállalkozás jelöli ki a testületi tagok 23/A. §-ban meghatározott listájáról. Az eljáró tanács elnökét, továbbá ha a felek bármelyike a megadott határidőn belül nem él a jelölés lehetőségével, vagy ha más okból szükséges, az eljáró tanács hiányzó tagját a testület elnöke jelöli ki, figyelemmel a (3) bekezdés szerinti követelményekre, továbbá arra, hogy legalább egy tag a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesületek által jelölt, egy másik tag pedig a kamara vagy a megyei (fővárosi) agrárkamarák által kijelölt testületi tagok közül kerüljön ki, valamint minden olyan szempontra, amely nagy valószínűséggel biztosítja független és pártatlan testületi tag kijelölését. Nem jelölhető ki az eljáró tanács tagjának az a békéltető testületi tag, aki az ügygel kapcsolatban a fogyasztónak vagy a vállalkozásnak tanácsot adott. E követelmény érvényesüléséről a békéltető testület elnöke az eljáró tanács tagjainak 29. § (5) bekezdése szerinti jelölése során is gondoskodik.

(3)⁹² Az eljáró tanács legalább egy tagja jogi végzettséggel kell, hogy rendelkezzen.

(4)⁹³ Ha a testület elnöke szerint a fogyasztói jogvita egyszerű megítélésű, az eljárás lefolytatására egyedül eljáró testületi tagot jelöl ki. Ha azonban mindkét fél – az általa az (1) bekezdés szerint jelölhető testületi tag megjelölésével – azt kéri, a békéltető testület ebben az esetben is háromtagú tanácsban jár el.

(5)⁹⁴ A (4) bekezdésben meghatározott esetben egyedül eljáró testületi tagként csak az jelölhető ki, aki jogi végzettséggel rendelkezik, és a megelőző három évben nem állt az őt jelölő kamarával, megyei (fővárosi) agrárkamarával, illetve fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesülettel, vagy ezek tagjával munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban.

(6)⁹⁵ Ahol a törvény a továbbiakban eljáró tanácsot, illetve az eljáró tanács elnökét említi, azon az egyedül eljáró testületi tagot is érteni kell.

26. § (1) A békéltető testületi tag az eljárásból ki van zárva, ha neki vagy hozzátartozójának [Ptk. 685. § *b*) pont] a vitás ügghöz személyi vagy vagyoni érdekeltsége fűződik, illetve egyéb ok miatt elfogult, kivéve, ha a feleket erről tájékoztatta, és ennek ismeretében személye ellen egyik fél sem emelt kifogást.

(2) A felek, illetve az elnök által az eljáró tanácsba kijelölt testületi tag köteles a testület elnökének haladéktalanul bejelenteni és a felek előtt feltárni minden olyan körülményt, amely jogos kétségeket ébreszthet függetlensége vagy pártatlansága tekintetében.

(3) Az eljáró tanácsba kijelölt testületi tag ellen a fél kizárási kérelmet terjeszthet elő, amennyiben olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétségeket ébresztenek függetlensége vagy pártatlansága tekintetében.

(4) A fél az általa kijelölt testületi tag ellen csak olyan okból élhet kizárási kérelemmel, amely a kijelölést követően vált előtte ismertté.

(5) Az indokolással ellátott írásbeli kizárási kérelem attól a naptól számított három napon belül terjeszthető elő, amikor a fél az eljáró tanács összetételéről tudomást szerzett, vagy amikor a (3) bekezdésben említett körülmények előtte ismertté váltak.

(6)⁹⁶ A kizárási kérelemről a békéltető testület elnöke dönt, az érintett testületi tag meghallgatása után. E döntés meghozataláig az eljáró tanács – a kizárással érintett testületi tagot is beleértve – folytathatja az eljárást, de kötelezést tartalmazó határozatot, illetve ajánlást nem hozhat.

26/A. §⁹⁷ (1) A békéltető testület bárki kérésére köteles haladéktalanul, írásban vagy más megfelelő formában tájékoztatást adni a hatásköréről, illetékességéről, eljárásának szabályairól és költségeiről, a kötelezést tartalmazó határozat, illetve az ajánlás hozatalának feltételeiről, a határozatok kikényszerítésének módjáról, az ajánlás és a kötelezést tartalmazó határozat hatályon kívül helyezésének feltételeiről, és arról, hogy a békéltető testület eljárása nem érinti az igények bírósági úton való érvényesíthetőségét.

(2) A békéltető testület a fogyasztó vagy a vállalkozás kérésére a fogyasztót megillető jogokkal, kötelezettségekkel kapcsolatban teljesített tanácsadásról nyilvántartást vezet, amely tartalmazza:

- a) a fogyasztó, illetve a vállalkozás nevét,
- b) a tanácsot adó személy nevét,
- c) a tanácsadás időpontját és
- d) a tanácsadással érintett ügy rövid tartalmi összefoglalását.

27. §⁹⁸ A békéltető testület eljárása megindításának feltétele, hogy a fogyasztó az érintett vállalkozással közvetlenül megkísérelje a vitás ügy rendezését.

28. §⁹⁹ (1) A békéltető testület eljárása a fogyasztó kérelmére indul.

(2) A kérelmet a békéltető testület elnökéhez kell írásban benyújtani. Az írásos formának a 17/C. § szerinti módokon is eleget lehet tenni. A kérelemnek tartalmaznia kell

- a) a fogyasztó nevét, lakóhelyét vagy tartózkodási helyét,
- b) a fogyasztói jogvitával érintett vállalkozás nevét, székhelyét vagy érintett telephelyét,
- c) – ha az illetékességet a 20. § (3) bekezdése szerint a szerződés teljesítésének helyére kívánja alapítani – a fogyasztónak a teljesítés helyére vonatkozó nyilatkozatát,
- d) a fogyasztó álláspontjának rövid leírását, az azt alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait,

e) a fogyasztó nyilatkozatát a 27. §-ban előírt feltétel teljesítéséről,

f)¹⁰⁰ a fogyasztó nyilatkozatát arra nézve, hogy az ügyben más békéltető testület eljárását nem kezdeményezte, közvetítői eljárás nem indult, keresetlevél beadására, illetve fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére nem került sor,

g) a testület döntésére irányuló indítványt,

h)¹⁰¹ a fogyasztó aláírását.

(3)¹⁰² A kérelemhez csatolni kell azt az okiratot, illetve annak másolatát (kivonatát), amelynek tartalmára a fogyasztó bizonyítékként hivatkozik, így különösen a vállalkozás írásbeli nyilatkozatát a panasz elutasításáról, ennek hiányában a fogyasztó rendelkezésére álló egyéb írásos bizonyítékot a 27. §-ban előírt egyeztetés megkísérléséről.

(4) Ha a fogyasztó meghatalmazott útján jár el, a kérelemhez csatolni kell a meghatalmazást.

(5)¹⁰³ Ha a kérelem nem felel meg a (2)–(4) bekezdésben foglaltaknak, a békéltető testület elnöke a hiány megjelölésével – a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül – pótlásra hívja fel a kérelmezőt.

28/A. §¹⁰⁴ Az eljárás megindítása az elévülést megszakítja. Az eljárás eredményes befejezése után az elévülésre a Ptk. 327. §-a (1) és (2) bekezdésében, az eljárás eredménytelensége esetén a Ptk. 326. §-a (2) bekezdésében foglaltak irányadók.

29. §¹⁰⁵ (1)¹⁰⁶ Az eljárás megindulásától kezdődő határidők számításakor az eljárás megindulásának napja az a nap, amelyen a kérelem a békéltető testület elnökéhez beérkezik, hiánypótlásra történő felhívás esetén az a nap, amelyen a kérelmező a hiánypótlásnak eleget tett.

(2) A békéltető testület elnöke az eljárás megindulásától számított nyolc napon belül megvizsgálja, hogy az ügy a testület hatáskörébe és illetékessége alá tartozik-e. A testület hatáskörének vagy illetékességének hiánya esetén az ügyet – a kérelmező egyidejű értesítésével – a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező szervezetnek haladéktalanul megküldi.

(3) A testület hatáskörének és illetékességének megállapítása esetén az elnök – a (4) és a (7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – az eljárás megindulásától számított hatvan napon belüli meghallgatási időpontot tűz ki a felek számára.

(4)¹⁰⁷ Az elnök az eljárást megszünteti, ha megállapítható, hogy a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt korábban más békéltető testület előtt eljárást indítottak, közvetítői eljárást indítottak, per van folyamatban vagy annak tárgyában már jogerős ítéletet hoztak.

(5) Az elnök a meghallgatás kitűzött időpontjáról, illetve arról, hogy kezdeményezi a meghallgatás mellőzését, a feleket a kérelem másolatának és a 23/A. § szerinti lista egyidejű megküldésével kellő időben előzetesen értesíti, azzal a felhívással, hogy az eljáró tanács általuk jelölhető tagjára vonatkozó javaslatukat legkésőbb az értesítés részükre történt kézbesítésétől számított nyolc napon belül tegyék meg, ellenkező esetben a kijelölésről a békéltető testület elnöke hivatalból gondoskodik.

(6)¹⁰⁸ A 25. § (4) bekezdése szerinti esetben az elnök az értesítésben közli a felekkel a kijelölt eljáró testületi tag személyét, egyben köteles felhívni a felek figyelmét arra, hogy a 25. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint nyolc napon belül kérhetik, hogy a testület háromtagú tanácsban járjon el.

(7)¹⁰⁹ A hozzájárulást megadottnak kell tekinteni, ha a fél – az elnök erre irányuló felhívásának kézbesítésétől számított – tizenöt napon belül nem nyilatkozik.

(8) Az értesítésben a vállalkozást fel kell szólítani, hogy az értesítés részére történt kézbesítésétől számított nyolc napon belül írásban nyilatkozzék (válaszirat) a fogyasztó igényének jogosságát és az ügy körülményeit, valamint a tanács döntésének kötelezőként történő elfogadását (alávetés) illetően, nyilatkozatában jelölje meg az állításait alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait, illetve csatolja azokat az okiratokat (ezek másolatát), amelyek tartalmára bizonyítékként hivatkozik. Figyelmeztetni kell a vállalkozást, hogy az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételének elmaradása esetén a tanács a rendelkezésére álló adatok alapján határoz.

(9) A vállalkozás válasziratának másolatát az elnök a kérelmezőnek haladéktalanul megküldi, ha pedig erre már nincs elegendő idő, azt a meghallgatáson adja át.

(10) Ha a vállalkozás válasziratát nem terjeszti elő, a tanács köteles az eljárást folytatni, anélkül, hogy a mulasztást a kérelmező állításai elismerésének tekintené.

29/A. §¹¹⁰ (1) A békéltető testület eljárása során az iratokat a feleknek postai szolgáltató útján, a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó rendelkezések szerint kell kézbesíteni.

(2) A postai szolgáltató útján megküldött iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha az irat a békéltető testülethez „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, az iratot a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

29/B. §¹¹¹ A felek meghatalmazott útján is eljárhatnak. Meghatalmazott lehet bármely természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

29/C. §¹¹² A békéltető testület eljárása során az eljáró tanács vagy annak tagja nem adhat tanácsot a fogyasztót megillető jogokról és kötelezettségekről.

30. §¹¹³ (1) Az eljárás során a tanács elnöke egyezsége kísérel meg létrehozni a felek között. Ha az egyezség megfelel a jogszabályoknak, a tanács azt határozattal jóváhagyja, ellenkező esetben, illetve egyezség hiányában az eljárást folytatja.

(2) Az eljárás során a tanács köteles a feleket egyenlő elbánásban részesíteni. Köteles lehetőséget adni a felek számára álláspontjuk előadására, illetve beadványaik előterjesztésére. A tanács elnöke szükség esetén a fogyasztót jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatja.

(3) Az eljárás nem nyilvános, kivéve, ha az eljárás nyilvánosságához mindkét fél hozzájárul.

31. §¹¹⁴ (1) A kérelem, illetve a válaszirat az eljárás során szabadon módosítható vagy kiegészíthető, kivéve, ha az eljáró tanács ennek lehetőségét az ezzel okozott késedelemre tekintettel kizárja, vagy a vállalkozás az alávetésre hivatkozva a kérelem módosítása, illetőleg kiegészítése ellen tiltakozik.

(2) Ha a meghallgatáson bármelyik fél szabályszerű értesítés ellenére nem jelenik meg, vagy nem terjeszti elő bizonyítékait, a tanács lefolytatja az eljárást, és a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.

(3) A tanács az eljárást megszünteti, ha

a) a fogyasztó a kérelmét visszavonja,

b) a felek az eljárás megszüntetésében megállapodnak,

c) az eljárás folytatása lehetetlen,

d) ¹¹⁵ az eljárás folytatására a tanács megítélése szerint bármely okból – ideértve azt az esetet is, ha a kérelem megalapozatlansága meghallgatás tartása nélkül megállapítható – nincs szükség.

(4) A tanács az ügy érdemében szótöbbséggel dönt.

(5) A tanács az eljárást az annak megindulását követő kilencven napon belül befejezi, indokolt esetben ezt a határidőt a testület elnöke legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja.

32. §¹¹⁶ Egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében

a) kötelezést tartalmazó határozatot hoz, ha a kérelem megalapozott, és a vállalkozás – a békéltető testületnél vagy a kamaránál nyilvántartott, illetve kereskedelmi kommunikációjában közölt – általános alávetési nyilatkozatában, az eljárás kezdetekor vagy legkésőbb a döntés meghozataláig nyilatkozatában a békéltető testület döntését magára nézve kötelezőként elismerte, vagy

b) ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a vállalkozás az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

32/A. §¹¹⁷ A tanács a fogyasztó kérelmének elutasításáról dönt, ha a meghallgatást követően a kérelmet megalapozatlannak találja.

33. §¹¹⁸ (1) A kötelezést tartalmazó határozatnak, illetve az ajánlásnak ki kell terjednie a kérelemben előterjesztett valamennyi indítványra és a döntés alapjául szolgáló indokokra. A kötelezést tartalmazó határozatban rendelkezni kell az eljárás költségének összegéről és annak viseléséről.

(2) ¹¹⁹ Az eljárás költségének tekintendő mindaz a költség, ami a felek oldalán a békéltető testület eljárása igénybevételével összefüggésben – a célszerű és jóhiszemű eljárás követelményére figyelemmel – igazoltan felmerült (előzetes tudakozódás, egyeztetés és levelezés költsége, a felek személyes megjelenésével összefüggő útiköltség és keresetkiesés stb.). A jogi képvisellel összefüggésben felmerülő költség nem tekinthető az eljárás költségének.

(3) Az eljárás költségét az a fél viseli, akinek terhére a tanács az ügyet eldöntötte.

(4) A kötelezést tartalmazó határozatban megállapított kötelezettség teljesítésére rendszerint – a határozat kézbesítését követő naptól számított – tizenöt napos határidőt kell szabni.

(5) ¹²⁰ A tanács határozatát, illetve ajánlását annak meghozatala napján hirdeti ki. A kihirdetett határozat, illetve ajánlás írásba foglalt egy-egy példányát legkésőbb harminc napon belül meg kell küldeni a feleknek.

(6) ¹²¹ A kötelezést tartalmazó határozat vagy az ajánlás kézbesítése esetén a békéltető testület elnöke a 29/A. § (2) bekezdés szerinti kézbesítési vélelem beálltáról a vélelem beálltát követő nyolc napon belül – a kötelezést tartalmazó határozat vagy az ajánlás egyidejű csatolásával – értesíti a felet, és gondoskodik a kézbesítési vélelem beállta tényének, valamint a vállalkozás nevének, székhelyének a békéltető testületek honlapján – az ügyszám megjelölésével – történő közzétételéről.

(7) ¹²² A kötelezést tartalmazó határozat vagy az ajánlás kézbesítése esetén kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet

- a) a címzett a kézbesítés szabálytalansága esetén, vagy
- b) ha a természetes személy, illetve a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság címzett a kézbesítésről önhibáján kívül nem szerzett tudomást

a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszthet elő.

(8)¹²³ A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik.

(9)¹²⁴ A kérelmet tizenöt napon belül annak a békéltető testületnek az elnöke bírálja el, amelynek tagja, tanácsa a kötelezést tartalmazó határozatot vagy az ajánlást hozta. Ha a békéltető testület elnöke a kérelemnek helyt ad, a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalanok, és a kötelezést tartalmazó határozatot vagy ajánlást öt napon belül meg kell küldeni a feleknek.

34. §¹²⁵ (1) A tanács határozata, illetve ajánlása nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

(2) A tanács kötelezést tartalmazó határozata, illetve ajánlása ellen fellebbezésnek nincs helye, annak hatályon kívül helyezése azonban kérhető a bíróságtól a (3), illetve a (4) bekezdésben meghatározottak szerint.

(3)¹²⁶ A fél a kötelezést tartalmazó határozat, illetve az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül keresettel annak hatályon kívül helyezését kérheti a békéltető testület székhelye szerint illetékes törvényszéktől, ha

- a) a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg e törvény rendelkezéseinek,
- b) a 18. § (1) bekezdése alapján a békéltető testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, vagy
- c) a 29. § (4) bekezdésében meghatározott okból a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

(4)¹²⁷ A vállalkozás az ajánlás hatályon kívül helyezését a (3) bekezdésben foglaltakon túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a békéltető testület székhelye szerint illetékes törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

(5) A pert a békéltető testülettel szemben kell megindítani. A testület e perben perbeli jogképességgel és cselekvőképességgel rendelkezik.

(6) A bíróság a tanács kötelezést tartalmazó határozatának végrehajtását a fél kérelmére felfüggesztheti.

(7) A bíróság ítélete kizárólag a kötelezést tartalmazó határozat, illetve az ajánlás hatályon kívül helyezésére vonatkozhat.

(8) A bíróság eljárására egyebekben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény I–XIV. fejezetének rendelkezései irányadók.

35. §¹²⁸ (1) A határozat, illetve az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a fél kérheti a tanácstól, hogy a határozatban, illetve az ajánlásban előforduló bármely névcsere, névelírást, szám- vagy számítási hibát vagy más hasonló elírást javítson ki, vagy a kötelezést tartalmazó határozat, illetve az ajánlás meghatározott része tekintetében adjon értelmezést.

(2) Ha a tanács a kérelmet indokoltnak tartja, annak beérkezésétől számított nyolc napon belül a kijavítást elvégzi, illetve az értelmezést megadja. Az értelmezés a határozat, illetve az ajánlás részévé válik.

(3) A tanács az (1) bekezdésben meghatározott hibát a határozat, illetve az ajánlás kihirdetésétől számított harminc napon belül kérelem hiányában is kijavíthatja.

36. §¹²⁹ (1)¹³⁰ Ha a vállalkozás a tanács ajánlásának nem tesz eleget, a békéltető testület – a fogyasztó nevének megjelölése nélkül – a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárást

eredményét – legkorábban az ajánlásnak a vállalkozás részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozza. A kézbesítési vélelemre tekintettel nyilvánosságra hozott ajánlások esetén, ha a kézbesítési vélelmet megdöntik, a békéltető testület haladéktalanul intézkedik a nyilvánosságra hozatal megszüntetéséről.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, az ajánlás nem hozható nyilvánosságra, ha a 34. § (2) bekezdése szerint annak hatályon kívül helyezését kérték, mindaddig, amíg a bíróság eljárása jogerősen le nem zárult.

(3)¹³¹ Ha a vállalkozás a tanács kötelezést tartalmazó határozatát vagy a határozattal jóváhagyott egyezséget a teljesítési határidőn belül nem hajtja végre, a fogyasztó kérheti a bíróságtól a tanács határozatának végrehajtási záradékkal történő ellátását, a békéltető testület elnökének egyidejű értesítése mellett.

(4) A bíróság megtagadja a határozat végrehajtásának elrendelését, ha a 18. § (1) bekezdése alapján a békéltető testületnek nem volt hatásköre az eljárásra.

(5) A fogyasztó a határozattal jóváhagyott egyezség és a kötelezést tartalmazó határozat végrehajtásának, illetve az ajánlásban foglaltak követésének elmaradásáról köteles értesíteni a békéltető testületet.

(6)¹³² Ha a kézbesítési vélelemre tekintettel végrehajtási záradékkal ellátott kötelezést tartalmazó határozat alapján végrehajtási eljárás indult, és a címzett a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet terjeszt elő, a kérelemnek a végrehajtásra nincs halasztó hatálya. Ha azonban a kérelemben foglalt tények fennállása valószínűnek mutatkozik, erről a kérelmet elbíráló békéltető testület elnöke – a valószínűsége vonatkozó álláspontja és a kérelem megküldésével – haladéktalanul értesíti a bíróságot. A vállalkozás a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmében kérheti a végrehajtás felfüggesztését, amit a bíróság a fogyasztó meghallgatása nélkül is elrendelhet.

36/A. §¹³³ (1) A békéltető testület tevékenységéről évente összefoglaló tájékoztatót készít, és azt a tárgyévét követő év január 31-éig megküldi a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek.

(2)¹³⁴

36/B. §¹³⁵ A békéltető testület közzéteszi annak a vállalkozásnak a nevét, székhelyét és az eljárással érintett tevékenysége megjelölését, amely a 29. § (8) bekezdése szerinti felszólítás ellenére nem tett az ügy érdemére vonatkozó – a 29. § (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelő tartalmú – nyilatkozatot és a kitűzött meghallgatáson nem jelent meg, ilyen módon megakadályozva az egyezség létrehozását. Erre az értesítésben a vállalkozás figyelmét fel kell hívni.

36/C. §¹³⁶ (1) A vállalkozás a székhelye szerinti békéltető testületnél vagy – valamennyi békéltető testületre kiterjedő hatállyal – a Magyar Kereskedelmi és Iparkamaránál írásban, visszavonásig érvényes általános alávetési nyilatkozatot tehet, amelyben vállalja, hogy a békéltető testületi eljárásnak és egyezség hiányában az ilyen eljárásban hozott határozatnak aláveti magát. Az alávetési nyilatkozatban a vállalkozás kötelezettségvállalásának mértékét, illetve hatályát a jogvita tárgyának általa meghatározott értékében vagy más módon is korlátozhatja.

(2) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a nála megtett alávetési nyilatkozatokról nyilvántartást vezet.

(3) A békéltető testület az illetékességi területén székhellyel rendelkező vállalkozások nála megtett alávetési nyilatkozatairól nyilvántartást vezet.

(4) Ha a fogyasztó bizonyítja, hogy a fogyasztói jogvita alapjául szolgáló szerződést arra tekintettel kötötte, hogy a vállalkozás kereskedelmi kommunikációjában vállalta, hogy a békéltető testületi eljárásnak és egyezség hiányában az ilyen eljárásban hozott határozatnak aláveti magát, a vállalkozást e nyilatkozata – az abban meghatározott feltételekkel – köti az

adott eljárásban akkor is, ha nem tett az (1) bekezdés szerinti általános alávetési nyilatkozatot. A vállalkozás mentesül e nyilatkozat kötőereje alól, ha bizonyítja, hogy azt a szerződéskötésig a vállalással azonos módon visszavonta.

37. §¹³⁷ (1) A békéltető testület az eljárására vonatkozó részletes szabályokat a törvény keretei között szabadon állapíthatja meg. A békéltető testület eljárási szabályzata nem lehet ellentétes a (2) bekezdés szerinti országos eljárási szabályzat rendelkezéseivel.

(2) A békéltető testületek az egységes gyakorlat kialakítása érdekében valamennyi békéltető testület képviselőjének részvételével az eljárás egészére vagy egyes eljárási kérdésekre vonatkozóan országos eljárási szabályzatot készíthetnek, melyet az igazságügyért felelős miniszter hagy jóvá.

37/A. §¹³⁸ (1) A fogyasztóvédelemért felelős miniszter – a békéltető testületek által megküldött adatok alapján – az általa vezetett minisztérium honlapján gondoskodik a következők közzétételéről:

a) a békéltető testületek címe, telefonszáma, elektronikus levélcíme, valamint hivatkozás a honlapjaik elérhetőségére,

b) hivatkozás a békéltető testületek tagjai a 23/A. §-ban meghatározott, a (3) bekezdés *b)* pontja szerint közzétett listáinak elérhetőségére,

c) a 26/A. § szerinti tájékoztatási kötelezettség teljesítését a békéltető testületek eljárására vonatkozó törvényi rendelkezések rövid, közérthető bemutatásával előmozdító tájékoztatás,

d) a 36/A. § (1) bekezdésében meghatározott összefoglaló tájékoztatók,

e) a békéltető testületek eljárását akadályozó vállalkozásoknak a 36/B. §-ban meghatározott adatokat tartalmazó jegyzéke,

f) hivatkozás az egyes békéltető testületeknél a 36/C. § (1) bekezdése alapján általános alávetési nyilatkozatot tett vállalkozásoknak a (3) bekezdés *h)* pontja szerint közzétett jegyzékei, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által a (2) bekezdés *c)* pontja szerint közzétett jegyzék elérhetőségére, továbbá

g) a 37. § szerinti eljárási szabályzatok.

(2) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara honlapján közzé kell tenni a következőket:

a) a békéltető testületek címe, telefonszáma, elektronikus levélcíme, valamint hivatkozás a honlapjaik elérhetőségére,

b) hivatkozás a békéltető testületek tagjainak a 23/A. §-ban meghatározott, a (3) bekezdés *b)* pontja szerint közzétett listái elérhetőségére,

c) a 36/C. § (2) bekezdésében meghatározott nyilvántartás alapján a nála általános alávetési nyilatkozatot tett vállalkozások jegyzéke az alávetés esetleges korlátozásának megadásával,

d) hivatkozás a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett, az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti tájékoztatás elérhetőségére, továbbá

e) a 37. § szerinti eljárási szabályzatok.

(3) A békéltető testületek honlapján közzé kell tenni a következőket:

a) a békéltető testület címe, telefonszáma és elektronikus levélcíme,

b) a békéltető testület tagjainak a 23/A. §-ban meghatározott listája,

c) hivatkozás a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett, az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti tájékoztatás elérhetőségére,

d) az országos eljárási szabályzat,

e) a békéltető testület eljárási szabályzata,

f) a békéltető testület 36/A. § szerinti összefoglaló tájékoztatói,

g) a békéltető testületek eljárását akadályozó vállalkozásoknak a 36/B. §-ban meghatározott adatokat tartalmazó jegyzéke,

h) a békéltető testületnél a 36/C. § (1) bekezdése alapján általános alávetési nyilatkozatot tett vállalkozások jegyzéke az alávetés esetleges korlátozásának megadásával,

i) hivatkozás az egyes békéltető testületeknél a 36/C. § (1) bekezdése alapján általános alávetési nyilatkozatot tett vállalkozásoknak a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett, az (1) bekezdés f) pontja szerinti jegyzék, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által a (2) bekezdés c) pontja szerint közzétett jegyzék elérhetőségére.

Fogyasztóvédelmi rezsipont¹³⁹

37/B. §¹⁴⁰ (1) A fogyasztóvédelmi hatóság szervezetében fogyasztóvédelmi rezsipont működik.

(2) A fogyasztóvédelmi rezsipont feladata a villamosenergia-, földgáz-, távhő-, víziközmű-szolgáltatást és hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő területen a fogyasztók tájékoztatása a vonatkozó jogszabályi előírásokról, a fogyasztók által kezdeményezhető hatósági eljárásokról, továbbá az igénybe vehető igényérvényesítési eszközökről.

Közérdekű igényérvényesítés¹⁴¹

38. §¹⁴² (1) A fogyasztóvédelmi hatóság vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület pert indíthat a fogyasztók polgári jogi igényeinek érvényesítése iránt az ellen, akinek a 45/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezésekbe ütköző tevékenységét a fogyasztóvédelmi hatóság jogerősen megállapította, ha a jogsértő tevékenység a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érinti.

(2) A jogsértés bekövetkezésétől számított három év – vagy ha külön törvény a fogyasztók polgári jogi igényeinek elévülésére rövidebb időtartamot állapít meg, akkor annak – eltelte után perindításnak nincs helye. E határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll. Az igény érvényesítésére nyitva álló határidőbe nem számít bele a fogyasztóvédelmi hatóság eljárásának időtartama.

(3) Ha a jogsértéssel érintett fogyasztók tekintetében az érvényesített igény jogalapja és az igényben megjelölt kár összege, illetve egyéb követelés esetén a követelés tartalma – a jogsértéssel érintett egyes fogyasztók egyedi körülményeire tekintet nélkül – egyértelműen megállapítható, a fogyasztóvédelmi hatóság vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület kérheti, hogy a bíróság ítéletében kötelezze a vállalkozást a követelés teljesítésére, ellenkező esetben kérheti, hogy a bíróság állapítsa meg a jogsértés tényét a keresetben meghatározott valamennyi fogyasztóra kiterjedő hatállyal. Ha a bíróság a jogsértés tényét a keresetben meghatározott valamennyi fogyasztóra kiterjedő hatállyal állapította meg, a jogsértéssel érintett fogyasztó az általa a jogsértő ellen indított perben kizárólag a kárának összegét, valamint a jogsértés és a kára közötti okozati összefüggést köteles bizonyítani.

(4) A bíróság ítéletében meghatározza azoknak a jogosult fogyasztóknak a körét és az azonosíthatóságukhoz szükséges adatokat, akik tekintetében a jogsértés tényét megállapította, illetve akik jogosultak az ítéletbeli kötelezés teljesítésének követelésére.

(5) Ha a bíróság ítéletében a jogsértés tényének megállapításán túl a vállalkozást meghatározott követelés teljesítésére is kötelezte, a vállalkozás köteles az (5) bekezdés szerint meghatározott jogosult fogyasztó igényét az ítéletnek megfelelően kielégíteni. Önkéntes teljesítés hiányában a jogosult fogyasztó kérheti az ítélet bírósági végrehajtását. A fogyasztó

jogosultságát a bíróság az ítéletben meghatározott feltételek alapján a végrehajtási lap kiállítására irányuló eljárásában vizsgálja.

(6) A bíróság az igény érvényesítőjének kérelmére ítéletében elrendelheti, hogy a vállalkozás saját költségére közlemény közzétételéről gondoskodjon. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság dönt. Közzététel alatt érteni kell különösen az országos napilapban és az Internet útján történő nyilvánosságra hozatalt.

(7) A fogyasztóvédelmi hatóság vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesület általi igényérvényesítés nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy a jogsértővel szemben a polgári jog szabályai szerint igényét önállóan érvényesítse.

(8) Az e § szerinti igényérvényesítési jog megilleti az Európai Gazdasági Térség bármely más tagállamának joga alapján létrejött azon feljogosított szervezeteket az általuk védett fogyasztói érdekek védelme körében, amelyek a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (3) bekezdése alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett jegyzéken szerepelnek, feltéve, hogy a keresetben érvényesíteni kívánt igény a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt európai uniós jogi rendelkezéseket átültető olyan jogszabályi rendelkezések megsértésén alapul, amelyek miatti eljárás a 45/A. § (1)–(3) bekezdése alapján a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik.

38/A–38/C. §¹⁴³

Közérdekű keresetindítás¹⁴⁴

39. §¹⁴⁵ (1) Ha a vállalkozás jogszabálysértő tevékenysége a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érinti vagy jelentős nagyságú hátrányt okoz, és az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyészt vagy a fogyasztói érdekek képviselőjét ellátó egyesületet keresetindítási jog illeti meg.

(2) Ha a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt európai uniós jogi rendelkezéseket átültető jogszabályi rendelkezések megsértése miatti eljárás bíróság hatáskörébe tartozik, az (1) bekezdés szerint keresetindítási jog illeti meg az Európai Gazdasági Térség bármely más tagállamának joga alapján létrejött azon feljogosított szervezeteket az általuk védett fogyasztói érdekek védelme körében, amelyek a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (3) bekezdése alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett jegyzéken szerepelnek.

(3)¹⁴⁶ Az (1)–(2) bekezdés szerinti szervezetek által indított keresetekre a 38. § (2)–(6) bekezdése megfelelően alkalmazandó. Az (1)–(2) bekezdés szerint keresetindításra jogosultak keresetükben a következőket is követelhetik:

- a) a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől,
- b) a sérelmes helyzet megszüntetését és a jogsértést megelőző állapot helyreállítását.

(4) Az e § szerinti igényérvényesítés nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy a jogsértővel szemben a polgári jog szabályai szerint igényét önállóan érvényesítse.

MÁSODIK RÉSZ

A FOGYASZTÓVÉDELEM ÁLLAMI, ÖNKORMÁNYZATI ÉS ÉRDEKKÉPVISELETI INTÉZMÉNYRENDSZERE

VII. Fejezet

A fogyasztóvédelem állami intézményrendszere

39/A. §¹⁴⁷

40. § (1)¹⁴⁸ A fogyasztóvédelemért felelős miniszter

a) kidolgozza és jóváhagyásra a Kormány elé terjeszti a fogyasztóvédelmi politika koncepcióját, javaslatot tesz a megvalósítás szervezeti és intézményi feltételeire,

b) intézkedéseket tesz, illetve kezdeményez a fogyasztói jogok védelme és érvényesítése érdekében.

(2) A koncepciónak tartalmaznia kell:

a) az elérni kívánt fogyasztóvédelmi célokat,

b) a célok érdekében végrehajtandó feladatokat, azok megvalósításának sorrendjét és határidejét,

c) a kitűzött célok megvalósításának eszközeit, ideértve a pénzügyi igények megjelölését is.

(3) A koncepcióban foglaltakat a gazdaságpolitikai döntések kialakítása, továbbá a nemzetgazdaság bármely ágában megvalósuló végrehajtási tevékenység során érvényre kell juttatni.

41–42. §¹⁴⁹

42/A. §¹⁵⁰

43. §¹⁵¹

*Együttműködés az Európai Gazdasági Térség államainak fogyasztóvédelmi hatóságaival*¹⁵²

43/A. §¹⁵³ (1) A fogyasztóvédelmi hatóság látja el a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását a következő irányelveket átültető tagállami jogszabályokba ütköző Európai Közösségen belüli jogsértések tekintetében:

a) az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló 85/577/EGK tanácsi irányelv,

b) a fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló – a 90/88/EGK tanácsi irányelvvel, továbbá a 98/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 87/102/EGK tanácsi irányelv,

c) a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK tanácsi irányelv,

d) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv,

e) az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések egyes szempontjai vonatkozásában a fogyasztók védelméről szóló 94/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

f) a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló – a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

g) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről szóló 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

h) a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

i) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. és 10–11. cikke,

j) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv – 2004/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 86–100. cikke,

k)¹⁵⁴ a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

(2) A fogyasztóvédelmi hatóság látja el – szükség szerint a légiközlekedési hatóság megkeresésével – a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását a

visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról szóló 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseibe ütköző Európai Közösségen belüli jogsértések tekintetében.

(3)¹⁵⁵ A fogyasztóvédelmi hatóság végzi Magyarországon – összekötő hivatalként – a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásának összehangolását.

(4)¹⁵⁶ A kölcsönös jogsegély során a fogyasztóvédelmi hatóság a – 2008/282/EK bizottsági határozattal módosított – 2007/76/EK bizottsági határozatnak megfelelően jár el.

43/B. §¹⁵⁷ A 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikkének (1) bekezdése, 16. cikkének (1) bekezdése, valamint 17. cikkének (1) bekezdése szerinti értesítési kötelezettségek, továbbá a 21. cikkének (2) bekezdése szerinti jelentéstételi kötelezettség végrehajtásáról a fogyasztóvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

VIII. Fejezet

A helyi önkormányzatok szerepe

44. § (1) A helyi önkormányzatok képviselő-testületei

a)¹⁵⁸ segíthetik a fogyasztók önszerveződéseit, támogathatják a fogyasztóvédelmi egyesületek helyi érdekérvényesítő tevékenységét,

b)¹⁵⁹

c) a lakosság igényeitől függően fogyasztóvédelmi tanácsadó irodát működtethetnek.

(2)¹⁶⁰

IX. Fejezet

A fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek¹⁶¹

45. § (1)¹⁶² Az állam és a helyi önkormányzatok előmozdítják és támogatják a fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek arra irányuló tevékenységét, hogy

a) érdekelteket munkájukkal segítsék a fogyasztók gazdasági érdekeinek és fogyasztói jogainak érvényesítését, ennek keretében feltárják a fogyasztói problémákat, értékelik a fogyasztói jogok érvényesülését,

b) figyelemmel kísérik a fogyasztókkal szemben alkalmazott általános szerződési feltételeket,

c) képviselik a fogyasztókat az érdekegyeztető fórumokon és testületekben,

d)¹⁶³ közérdekű keresetet indítsanak, eljárást, vizsgálatot, intézkedést kezdeményezzenek a fogyasztói jogok vagy fogyasztói érdekek védelme érdekében,

e) véleményezzék a fogyasztókat érintő jogszabálytervezeteket, jogszabály-módosítást kezdeményezzenek a fogyasztói jogok vagy fogyasztói érdekek érvényesítése vagy védelme érdekében,

f) közreműködjenek a fogyasztóvédelmi politika kidolgozásában és figyelemmel kísérik annak érvényesülését,

g) a fogyasztók tájékoztatását szolgáló és jogérvényesítésüket elősegítő tanácsadó irodákat és a fogyasztók tájékoztatását szolgáló információs rendszert működtessenek,

h)¹⁶⁴ a tudatos fogyasztói magatartás elősegítése és a fogyasztók tájékozottságának javítása érdekében fogyasztóvédelmi oktatást és tájékoztatást szervezzenek, illetve végezzenek,

i) a tevékenységük során tapasztaltak nyilvánosságra hozatalával tájékoztassák a közvéleményt,

j) a fogyasztói érdekek védelme céljából részt vegyenek a nemzetközi szervezetek tevékenységében,

k) közreműködjenek a nemzeti szabványosításban a Magyar Szabványügyi Testület szervein keresztül.

(2)¹⁶⁵

(3)¹⁶⁶ Az állam a mindenkori éves költségvetésről szóló törvényben gondoskodik a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek támogatásáról.

X. Fejezet

*A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása*¹⁶⁷

45/A. §¹⁶⁸ (1)¹⁶⁹ A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi – a szerződés létrejöttére, érvényességére, joghatásaira és megszűnésére vonatkozó rendelkezések kivételével –

a) a forgalmazással, szolgáltatásnyújtással,

b) a gyermek- és fiatalkorúak védelmével,

c) a fogyasztói csoporttal,

d) a panaszkezeléssel, ügyfélszolgálatlaltal, fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatásával, valamint

e) a vállalkozás válaszirata küldésére vonatkozó – békéltető testületi eljárásban fennálló – kötelezettségével

összefüggő, e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén.

(2) A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a külön jogszabályban fogyasztóvédelmi rendelkezésként meghatározott rendelkezések betartását, és – ha a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik – eljár azok megsértése esetén.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott rendelkezéseken túl, ha külön törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi

a) az áru fogyasztók számára való értékesítésére,

b)¹⁷⁰ a fogyasztóknak forgalmazott termék minőségére, összetételére, csomagolására,,

c) a fogyasztóknak értékesítésre szánt, illetve értékesített áru mérésére, hatósági árára vagy egyébként kötelezően megállapított árára,

d) a fogyasztói panaszok intézésére,

e) a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésére,

f) a termék forgalmazása vagy szolgáltatás nyújtása során az egyenlő bánásmód követelményére, továbbá

g) a fogyasztók tájékoztatására

vonatkozó rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén.

45/B. §¹⁷¹ A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a fogyasztói szerződés megkötésénél alkalmazott vagy e célból nyilvánosan megismerhetővé tett általános szerződési feltételeket abban a tekintetben, hogy azok nem tartalmazzak-e a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközően a szerződéses jogokat és kötelezettségeket egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára megállapító feltételt.

46. §¹⁷² (1)¹⁷³ A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény¹⁷⁴ rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2)¹⁷⁵ A fogyasztóvédelmi hatóság eljárásában az általuk védett fogyasztói érdekek védelme körében az ügyfél jogai illetik meg

a)¹⁷⁶ a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületeket, illetve

b)¹⁷⁷ a 43/A. § (1) bekezdés *a)–c)*, *e)* és *f)*, valamint *h)–k)* pontjában említett irányelveket, továbbá a 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet átültető jogszabályi rendelkezések megsértésére hivatkozással az Európai Gazdasági Térség bármely más államának joga alapján létrejött azon feljogosított egységeket is, amelyek a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (3) bekezdése alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett jegyzéken szerepelnek.

(2a)¹⁷⁸ A (2) bekezdés *a)* pontjától eltérően a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületeket a más által kezdeményezett eljárásban az ügyfél jogai csak akkor illetik meg, ha az eljárásban vizsgált jogsértés a fogyasztók széles körét érinti.

(3) A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása a jogsértés bekövetkezését követő három éven túl nem indítható meg. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetik meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

(4)¹⁷⁹ A fogyasztóvédelmi hatóság a termék biztonságosságával és megfelelőségével kapcsolatos piacfelügyeleti feladat- és hatáskörét e törvény, a termékek piacfelügyeletéről szóló törvény, valamint külön jogszabály alapján gyakorolja.

(5)¹⁸⁰ A fogyasztóvédelmi hatóság közszolgáltatással kapcsolatos eljárásában az ügyintézési határidő 90 nap.

46/A. §¹⁸¹ A fogyasztó fogyasztóvédelmi hatóság részére benyújtott kérelmének – a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben előírtakon túl – tartalmaznia kell

a) a kérelemmel érintett vállalkozás nevét, valamint ha a fogyasztó rendelkezésére áll, székhelyének címét,

b) a feltételezett jogsértéssel érintett üzlet címét vagy a kifogásolt magatartás elkövetésének helyét,

c) a beadvány tárgyának rövid leírását a rendelkezésre álló dokumentumokkal alátámasztva, ideértve különösen a vállalkozásnak a fogyasztó megkeresésére adott válaszlevelét, a szóbeli panaszról felvett jegyzőkönyvet, vagy postai úton benyújtott panasz esetében a feladás igazolását szolgáló dokumentumot, továbbá

d) a kérelmező aláírását.

47. §¹⁸² (1) Ha a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során megállapítja a 45/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését, az eset lényeges körülményeinek – így különösen a jogsértés súlyának, a jogsértő állapot időtartamának, a jogsértő magatartás ismételt tanúsításának, illetve a jogsértéssel elért előny – figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az alábbi jogkövetkezményeket állapíthatja meg:

a) elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás folytatását,

c) határidő tűzésével a feltárt hibák, hiányosságok megszüntetésére kötelezheti a vállalkozást,

d) a jogszerű állapot helyreállításáig feltételhez kötheti, vagy megtilthatja az áru forgalmazását,

illetve értékesítését,

e)¹⁸³

f)¹⁸⁴

g) a jogszerű állapot helyreállításáig terjedő időtartamra elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet ideiglenes bezárását, ha az a fogyasztók életének, testi épségének, egészségének védelme vagy a fogyasztók széles körét érintő kárral fenyegető veszély elhárítása érdekében szükséges,

h) a 16/A. § (1)–(3) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén a jogsértés megállapításától számított legfeljebb egy évig megtilthatja az alkoholtartalmú ital, a dohánytermék, illetve a szexuális termék forgalmazását, e rendelkezések ismételt megsértése esetén pedig elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet legfeljebb harminc nap időtartamra történő ideiglenes bezárását,

i) fogyasztóvédelmi bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogkövetkezmények alkalmazása esetén a fogyasztóvédelmi hatóság – amennyiben azt az eset körülményeire tekintettel szükségesnek tartja – határidő tűzésével kötelezheti a jogsértő vállalkozást, hogy a hibák, hiányosságok, illetve a jogsértés megszüntetése érdekében tett intézkedésekről a hatóságot értesítse.

(3)¹⁸⁵ Jogszabály az abban meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezés megsértése esetére további jogkövetkezményeket határozhat meg.

(4) Az (1) és (3) bekezdés szerinti jogkövetkezmények együttesen is megállapíthatók.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazásában a jogsértés súlyát különösen a jogsértéssel érintett fogyasztók száma, érdekeik sérelmének köre, a jogsértő magatartás kiterjedtsége, valamint a jogsértéssel érintett áruk értéke alapozhatja meg.

(6) A fogyasztóvédelmi hatóság a jogsértés megszüntetése érdekében határozathozatal helyett hatósági szerződést köthet azzal az ügyféllel, aki vállalja, hogy felhagy a jogsértő magatartással, és magatartását a hatósági szerződésben meghatározott módon hozza összhangba a 45/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezésekkel.

(7) Nincs helye az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának a fogyasztóvédelmi hatósággal hatósági szerződést kötő ügyféllel szemben a szerződésben megállapított teljesítési határidőn belül azon jogsértés miatt, amelynek megszüntetése érdekében a szerződés megkötésére sor került.

(8) A fogyasztóvédelmi hatóság az (1) bekezdés *d)*, *g)*, illetve *h)* pontja szerinti jogkövetkezmény megállapításáról szóló döntését közli a vállalkozásról, illetve az üzletről nyilvántartást vezető kereskedelmi hatósággal.

(9) A hatósági ellenőrzés, illetve a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során a vállalkozás köteles közölni a tevékenységével kapcsolatos – az ellenőrzés lefolytatásához, illetve az érdemi döntéshez szükséges – adatokat a nyilvános vagy valamely hatóság, bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában szereplő adatok kivételével. Ha a fogyasztóvédelmi hatóság felhívására a vállalkozás az adatokat nem közli, vagy valótlan adatot közöl, vele szemben eljárási bírság kiszabásának van helye.

(9a)¹⁸⁶ Az ügyfélszolgálati ügyintéző élőhangos bejelentkezésére vonatkozó, a 17/B. § (3) bekezdésében előírt kötelezettség ellenőrzése érdekében az az elektronikus hírközlési szolgáltató, akinek hálózatából a hívást kezdeményezték, a fogyasztóvédelmi hatóság felhívására köteles közölni a hívás kezdő időpontjára és időtartamára vonatkozó, általa kezelt adatokat.

(10)¹⁸⁷ A fogyasztóvédelmi hatóság – jegyzőkönyv felvétele mellett – jogosult minta és ellenminta vételére a termék, minőségének vagy összetételének vizsgálata céljából. A minta költségét is tartalmazó mintavételi költség, továbbá a laboratóriumi vagy az egyéb vizsgálatok költsége eljárási költség.

(11) A (10) bekezdés szerinti eljárási költséget a jogsértésért felelős vállalkozás viseli, ha a minta az előírt követelményeknek nem felel meg.

(12) A (10) bekezdésben foglalt laboratóriumi és kockázatértékelési vizsgálatok elvégzésének időtartama az ügyintézési határidőbe nem számít be.

(13) A fogyasztóvédelmi hatóság termék vagy szolgáltatás tekintetében próbavásárlást végezhet.

(14) A fogyasztóvédelmi hatóság a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletből eredő feladatainak teljesítése során, az Fgytv. 45/A (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértésének alapos gyanúja esetén jogosult a hatósági eljárás megindítása előtt a jogsértő vállalkozást előzetesen, határidő tűzésével felhívni a hibák, hiányosságok megszüntetésére. Amennyiben a vállalkozás a felhívásban foglaltakat a fogyasztóvédelmi hatóság felhívásában meghatározott határidőben nem teljesíti, a fogyasztóvédelmi hatóság lefolytatja az e törvény szerinti fogyasztóvédelmi eljárást.

47/A. §¹⁸⁸ (1)¹⁸⁹ A próbavásárláshoz a fogyasztóvédelmi hatóság közreműködő személyt vehet igénybe. A közreműködő személlyel megbízási szerződés köthető, amely alapján megbízási díjra jogosult.

(2) A közreműködő személy részére a közreműködést igénybe vevő fogyasztóvédelmi hatóság megbízólevelet állít ki, amely tartalmazza a közreműködő személy nevét, továbbá azt, hogy mely vállalkozásnál milyen típusú ellenőrzésben vehet részt.

(3) A közreműködő személyre az ügyintézőre vonatkozó kizárási szabályokat kell alkalmazni.

(4) Próbavásárlás esetén a fogyasztóvédelmi hatóság az ellenőrzési jogosultságát a próbavásárlás befejezésekor igazolja.

(5) Termék próbavásárlását követően az ellenőrzési jogosultság igazolásakor a vállalkozás képviselőjében eljáró személy a termék visszavétele mellett köteles annak árát visszatéríteni.

(6) Szolgáltatás próbavásárlása esetén a szolgáltatás díja eljárási költség, amelyet a jogsértésért felelős vállalkozás visel, ha a szolgáltatás az előírt követelményeknek nem felel meg.

47/B. §¹⁹⁰

47/B. §¹⁹¹

47/C. §¹⁹² (1) A bírság összege 15 ezer forinttól

*a)*¹⁹³ az Szt. hatálya alá tartozó, 100 millió forintot meghaladó éves nettó árbevétellel rendelkező, a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozás esetében a vállalkozás éves nettó árbevételének 5%-áig, de legfeljebb 500 millió forintig, illetve a fogyasztók széles körének testi épségét, egészségét sértő vagy veszélyeztető, továbbá a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén legfeljebb 2 milliárd forintig,

b) az *a)* pont hatálya alá nem tartozó vállalkozás esetében 500 ezer forintig, illetve a fogyasztók széles körének testi épségét, egészségét sértő vagy veszélyeztető, továbbá a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén a vállalkozás éves nettó árbevételének 5%-áig, az Szt. hatálya alá nem tartozó vállalkozás esetén 5 millió forintig terjedhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nettó árbevételt a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy az egyszerűsített éves beszámoló (a továbbiakban együtt: beszámoló) szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni. Ha a vállalkozás működési ideje egy évnél rövidebb, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Ha a vállalkozásnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság minimális és maximális összegének meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. Beszámolóval még nem rendelkező, újonnan alapított vállalkozás esetében az eljárás megindításának évére vonatkozó üzleti tervet, ennek hiányában a

vállalkozás által a hatóság felhívására közölt, az Szt.-nek a közbenső mérleg készítésére vonatkozó szabályai szerint az eljárás megindításának napjával mint fordulónappal kiszámított nettó árbevételt kell figyelembe venni.

(3)¹⁹⁴ Az (1) bekezdés alkalmazásában a nettó árbevétel meghatározása során

a) pénzforgalmi intézmény esetén a pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységből adódó

aa) nettó árbevétel, valamint

pénzügyi műveletek bevételeinek,

b) árutőzsdei szolgáltató esetén az árutőzsdei szolgáltatási tevékenységből adódó

ba) nettó árbevétel, valamint

bb) pénzügyi műveletek bevételeinek

összegét nem lehet figyelembe venni.

(4) Ha a vállalkozás a beszámolóban az adatokat devizában adja meg, a forintra történő átszámításkor a Magyar Nemzeti Bank által megállapított, a vállalkozás üzleti évének lezárásakor – újonnan alapított vállalkozás esetén a tárgyévet megelőző év utolsó napján – érvényes hivatalos devizaárfolyamot kell alkalmazni.

(5)¹⁹⁵ A fogyasztóvédelmi hatóság – ha a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik – minden esetben bírságot szab ki, ha

a) a fogyasztóvédelmi hatóságnak a jogsértést megállapító jogerős határozatában a vállalkozás számára előírt kötelezettség teljesítésére megállapított határnap elteltét, illetve határidő lejártát követő hat hónapon belül a vállalkozás – amennyiben a jogsértést telephelyen követték el, ugyanazon telephelyen – ugyanazon jogszabályi rendelkezést ismételten megsértette,

b)¹⁹⁶ a jogsértés a fogyasztók széles körét érinti,

c)¹⁹⁷ a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor, továbbá

d)¹⁹⁸ a 45/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezés megsértésére a fogyasztóknak koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó fogyasztóval szemben került sor.

48. § (1)–(2)¹⁹⁹

(3)²⁰⁰ A bírságot a fogyasztóvédelmi hatóság kincstárnál vezetett számlájára kell befizetni.

(4)²⁰¹

(5)²⁰²

(6)²⁰³ A jogerősen kiszabott bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget késedelmi pótlék terheli, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

(7)²⁰⁴ A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során kiszabott eljárási bírság adók módjára behajtandó köztartozás.

48/A. §²⁰⁵ A fogyasztóvédelmi hatóság döntése ellen fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezésben részletesen elő kell adni annak indokait.

49. §²⁰⁶ (1)²⁰⁷ A fogyasztóvédelmi hatóság az ügydöntő határozatának meghozataláig terjedő időtartamra fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható végzésében elrendelheti a 47. § (1) bekezdésének a), b), illetve g) pontjában foglaltakat, ha arra a (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállásának valószínűsíthetősége miatt halaszthatatlanul szükség van. E végzését a fogyasztóvédelmi hatóság soron kívül hozza meg.

(2)²⁰⁸ A fogyasztóvédelmi hatóság első fokú határozatát az alábbi esetekben, illetve okokból is fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilváníthatja

- a) a 47. § (1) bekezdésének h) pontja szerinti jogkövetkezmény megállapítása esetén,
- b) környezetvédelmi okból,
- c)²⁰⁹
- d)²¹⁰
- e)²¹¹ a fiatalkorúak fizikai, szellemi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésének védelme érdekében, továbbá
- f)²¹² jogsértő tartalmú kereskedelmi kommunikáció vagy internetes honlap esetén.

(3)²¹³ Az (1) bekezdés szerinti végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

50. §²¹⁴ A bíróság a fogyasztóvédelmi hatóság határozatát megváltoztathatja.

51. §²¹⁵ (1) A fogyasztóvédelmi hatóság határozatát – jogorvoslatra tekintet nélkül – közzéteszi, ha

a) a határozat fellebbezésre tekintet nélkül történő végrehajtását rendelte el a 49. § (2) bekezdése alapján,

b)²¹⁶

c)²¹⁷

(2) A fogyasztóvédelmi hatóság közzéteszi a 49. § (1) bekezdése szerinti végzését.

(3) A fogyasztóvédelmi hatóság jogerős határozatát közzéteszi.

(4)²¹⁸ A döntés közzététele a fogyasztóvédelmi hatóság honlapján, továbbá – amennyiben szükséges – a fogyasztóvédelmi hatóság által célszerűnek tartott egyéb módon történik. A közzétett döntésről a fogyasztóvédelmi hatóság a nemzeti hírügynökséget is tájékoztathatja.

(5) A közzétett dokumentumnak tartalmaznia kell:

a) a közzététel napját,

b) a közzététel e törvény szerinti jogcímét,

c) a jogerő beálltára vagy annak hiányára történő utalást,

d) az eljáró hatóság megnevezését,

e) az ügy számát és tárgyát,

f) a jogsértő vállalkozás nevét és székhelyét,

g) a megállapított tényállást,

h) a megsértett jogszabályi rendelkezések megjelölését,

i)²¹⁹ a döntés rendelkező részét, ide nem értve jogerős döntés esetén a jogorvoslatról szóló rendelkezést, valamint

j)²²⁰ a döntéssel szembeni jogorvoslati eljárás tényét.

(6)²²¹ A fogyasztóvédelmi hatóság a jogorvoslat során hozott és a közzétett döntés érdemében változást eredményező hatósági döntés vagy bírósági határozat tudomására jutásakor – a határozat, illetve végzés közzétételével megegyező módon – közzéteszi:

a)²²² a jogorvoslattal érintett döntésre vonatkozó (5) bekezdés szerinti információkat,

b)²²³ a jogorvoslat során hozott hatósági döntést vagy bírósági határozatot, annak rövid indokolását, valamint

c) a közzététel napját.

(7) A fogyasztóvédelmi hatóság a (4), illetve (6) bekezdés alapján közzétett információkat a közzétételtől számított hat hónap elteltével honlapjáról eltávolítja.

(8)²²⁴ A hatóság biztosítja, hogy a honlapon közzétett hatósági döntések és bírósági határozatok között a dokumentumok szövegére, a jogorvoslati eljárás tényére és a megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezésre keresni lehessen.

51/A. §²²⁵ (1)²²⁶ A fogyasztóvédelmi hatóság az általa a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtása keretében kötött hatósági szerződésről közleményt tesz közzé honlapján, továbbá – amennyiben szükséges –, az általa célszerűnek tartott egyéb módon.

(2) Az (1) bekezdés szerinti közleménynek tartalmaznia kell:

- a)²²⁷ az 51. § (5) bekezdésének a)–b) és d)–f) pontjaiban foglaltakat,
- b) a közérdek védelmében történő megállapodáskötés tényét,
- c) a kötelezettségvállalás tartalmát közérthetően összefoglalva, valamint
- d) az arra vonatkozó figyelemfelhívást, hogy a hatósági szerződés a hatóságnál megtekinthető.

HARMADIK RÉSZ

Záró rendelkezések

Hatálybalépés

52. § (1) Ez a törvény 1998. március 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 18–37. §-ában foglalt rendelkezéseket 1999. január 1-jétől kell alkalmazni.

53. §²²⁸ A 2016. január 1-jét követően felálló békéltető testületek tagjainak kijelölése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a testületi tagok legfeljebb fele lehet olyan személy, aki az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. A békéltető testületi tagnak jelölt személy életkorát hatósági igazolvánnyal igazolja. A békéltető testület elnöke az életkor vizsgálata céljából történt adatszolgáltatásban foglalt személyes adatokat a kijelölési eljárás befejezéséig kezeli.

54. §²²⁹

Felhatalmazás

55. § (1)²³⁰ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a)²³¹
 - b)²³² a mintavételi költség, továbbá a laboratóriumi, illetve az egyéb vizsgálatok költségének mértékére és megfizetésére,²³³
 - c)²³⁴ a szállás időben megosztott használati joga, a hosszú távra szóló üdülési termék megszerzésére, ezek viszontértékesítésére és cseréjére irányuló, fogyasztóval kötött szerződésekre, valamint az ezekkel összefüggő tájékoztatási követelményekre,²³⁵
 - d)²³⁶ az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekre,²³⁷
 - e) a távollevők között létrejött szerződésekre,²³⁸
 - f)²³⁹ a fogyasztóvédelmi hatóság által kiszabott bírságok befizetésére és a jogszabály alapján az eljáró hatóságot megillető eljárási költség felhasználására,²⁴⁰
 - g) a békéltető testületi tagok díjazására,²⁴¹
 - h)²⁴² a fogyasztóvédelmi hatóság vagy hatóságok kijelölésére, feladat- és hatáskörére,²⁴³
 - i)²⁴⁴ a békéltető testületi tagok kijelölésére,²⁴⁵
 - j)²⁴⁶ a 2009/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (2) bekezdésének végrehajtása céljából a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületeknek az irányelv 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott jegyzékre való felkerülése céljából lefolytatandó eljárásra,²⁴⁷
 - k)²⁴⁸ az Európai Fogyasztói Központok Hálózatában való részvételre,
 - l)²⁴⁹ a 2012. január 1-je előtt létrehozott fogyasztói csoportok bejelentésére, működésére, a fogyasztói csoportot működtető vállalkozás által ellátandó feladatokra, az általa teljesítendő adatszolgáltatásra, a fogyasztók befizetéseinek kezelésére, a fogyasztókkal való elszámolásra és a szerződés megszüntetésére vonatkozó részletes szabályokat rendelettel meghatározza.²⁵⁰
- (2)²⁵¹ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a polgári célú pirotechnikai termékek forgalmazására alkalmazandó követelményeket, biztonságossági előírásokat, címkézésre

vonatkozó külön előírásokat, az egyes termékek megfelelőség-értékelésének módját, valamint a megfelelőségi tanúsítványokat kiadó szervezetek körét vagy az ilyen szervezetek köre meghatározásának szabályait rendelettel meghatározza.

56. §²⁵² Felhatalmazást kap a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter, hogy a pénzügyi jogok biztosja eljárásának, a Pénzügyi Jogok Biztosja Hivatalának feladatai és működésének részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.²⁵³

56/A. §²⁵⁴ (1)²⁵⁵

(2)²⁵⁶

(3)²⁵⁷

(4)²⁵⁸

(5)²⁵⁹ Felhatalmazást kap a kereskedelemért felelős miniszter, hogy a fogyasztóvédelemért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben állapítsa meg a fogyasztóknak megvételre kínált termékek ára és egységára, illetve szolgáltatások díja feltüntetésére, valamint az egységár meghatározásának alapjául szolgáló mértékegységre vonatkozó részletes szabályokat.²⁶⁰

56/B. §²⁶¹ Az igazságügyért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján tájékoztató jelleggel közli a 39. § (2) bekezdésében említett irányelv mellékletében felsorolt, valamint a 43/A. § (1) bekezdésében, illetve a 46. § (2) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott uniós jogi rendelkezéseket átültető jogszabályi rendelkezések felsorolását.

56/C. §²⁶² A pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter az egyes törvényeknek a pénzügyi jogok biztosával összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXVI. törvény hatálybalépését²⁶³ követő 30 napon belül kinevezi a pénzügyi jogok biztosát.

Az Európai Unió jogának való megfelelés²⁶⁴

57. §²⁶⁵ (1)²⁶⁶ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

*a)*²⁶⁷

b) az Európai Parlament és a Tanács 98/6/EK irányelve (1998. február 16.) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről [a 2. § *m*) és *n*) pontja, a 14. § (1)–(3), (5) és (6) bek., az 56/A. § (5) bekezdésében adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

*c)*²⁶⁸ az Európai Parlament és a Tanács 2009/22/EK irányelve (2009. április 23.) a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról [a 38. § (6) és (8) bekezdése, a 39. § (2) és (3) bekezdése, a 46. § (2) bekezdés *b*) pontja, a 47. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontja, a 49. § (1) bekezdése, az 51. § (2)–(4) bekezdése, a fogyasztóvédelmi hatóság eljárásában];

*d)*²⁶⁹

e) a Bizottság 98/257/EK ajánlása (1998. március 30.) a fogyasztói jogviták bírósági eljáráson kívüli rendezésére hatáskörrel rendelkező testületekre vonatkozó elvekről (a 18–37/A. §).

*f)*²⁷⁰ az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról [a 2. § *i*) pontja, a 16/B. § (1) és (3) bekezdése, a 17/D. § (4) bekezdése].

*g–h)*²⁷¹

(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg a fogyasztóvédelmi hatóság feladatkörében és eljárásában:

*a)*²⁷² az Európai Parlament és a Tanács 2006/2004/EK rendelete (2004. október 27.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti

együttműködésről, 4. cikk (1) és (6) bekezdés, 5. cikk (1) bekezdés, 16. cikk (1) bekezdés, 17. cikk (1) bekezdés, 21. cikk (2) bekezdés [a 43/A. §, a 43/B. §, a 47. § (6) bek., a 47. § (14) bek., valamint az 51. § (2)–(4) bek.];

b) a Bizottság 2007/76/EK határozata (2006. december 22.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kölcsönös jogsegély vonatkozásában való végrehajtásáról [a 43/A. § (4) bek.];

c)²⁷³ a Bizottság 2008/282/EK határozata (2008. március 17.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kölcsönös jogsegély vonatkozásában való végrehajtásáról szóló 2007/76/EK határozat módosításáról [a 43/A. § (4) bek.].

(3)²⁷⁴ A 18. § (3) bekezdése és a 38–38/C. § a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 924/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 12. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(4)²⁷⁵ A 19. § a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról szóló, 2013. május 21-i 524/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikk (1) bekezdésének végrehajtásához szükséges rendelkezést állapít meg.

58. §²⁷⁶ A 16/B. § tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 39. cikk (5) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1997. december 15-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 1997. december 23.

² A preambulum a 2011: CLXXV. törvény 126. § a) pontja szerint módosított szöveg.

³ Az 1. § a 2009: CXLVIII. törvény 22. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Az 1. § (2) bekezdése a 2013: CXLIII. törvény 40. §-ával megállapított, a 2013: CLXXXIII. törvény 23. § (4) bekezdése szerint módosított.

⁵ A 2. § a 2008: XLII. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

⁶ A 2. § a) pontja a 2013: CLXXXIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁷ A 2. § e) pontja a 2011: CLXXV. törvény 126. § b) és c) pontja, a 2011: CLXXV. törvény 197. §-a szerint módosított szöveg.

⁸ A 2. § h) pontja a 2012: LV. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹ A 2. § i) pontját a 2009: CXLVIII. törvény 84. § (5) bekezdés d) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2011: CXCIII. törvény 162. § (5) bekezdése iktatta be.

¹⁰ A 2. § j)–k) pontját a 2009: CXLVIII. törvény 84. § (5) bekezdés d) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹ A 2. § n) pontja a 2012: LV. törvény 1. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹² A 2. § o) pontját a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹³ A 2. § p) pontját a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁴ A 2. § s) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § a) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁵ A 2. § t) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § a) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶ A 2. § u) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § a) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷ A II. fejezetet (3–5. §) a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁸ A III. Fejezet címét a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁹ A 6. §-t és az azt megelőző alcímet a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁰ A 7. §-t megelőző alcímet a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte. A 7. §-t a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte. Ez utóbbi módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezés kizárólag a 2010. június 11-ét követően kötött szerződésekre alkalmazandó.

²¹ A 7/A. §-t a 2000: CXXIV. törvény 152. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja. Ez utóbbi módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezés kizárólag a 2010. június 11-ét követően kötött szerződésekre alkalmazandó.

²² A IV. Fejezet címe a 2008: XLII. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

²³ A 8. §-t és az azt megelőző alcímet a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének c) pontja hatályon kívül helyezte. A 8. §-t újonnan a 2012: LV. törvény 3. §-a iktatta be.

²⁴ A 9–11. §-t és a 9. §-t megelőző alcímet a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁵ A 12. §-t és az azt megelőző alcímet a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § c) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶ A 13. §-t és az azt megelőző alcímet a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § d) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷ A 14. § a 2008: XLII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

²⁸ A 14. § (4) bekezdése a 2012: LV. törvény 5. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁹ A 14. § (6) bekezdése a 2012: LV. törvény 5. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁰ A 15. § (1) bekezdése a 2008: XLII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 15. § (2) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének f) pontja szerint módosított szöveg.

³² A 16. §-t megelőző alcím a 2008: XLII. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

³³ A 16. § a 2008: XLII. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

³⁴ A 16. § (1) bekezdése a 2012: LXXXVIII. törvény 35. § (1) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁵ A 16. § (3) bekezdése a 2012: LXXXVIII. törvény 35. § (2) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶ A 16. § (4) bekezdése a 2012: LXXXVIII. törvény 35. § (3) bekezdésével megállapított szöveg, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁷ A 16. § (5) bekezdését a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § e) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸ A IV/A. Fejezetet (16/A. §) a 2008: XLII. törvény 15. §-a iktatta be.

³⁹ A IV/A. Fejezet címét a 2008: XLII. törvény 15. §-a iktatta be.

⁴⁰ A 16/A. §-t a 2008: XLII. törvény 15. §-a iktatta be.

⁴¹ A 16/A. § (4) bekezdése a 2013: CCXLV. törvény 21. §-ával megállapított szöveg.

⁴² A 16/A. § (5) bekezdését a 2013: CCXLV. törvény 21. §-a iktatta be.

⁴³ A 16/A. § (6) bekezdését a 2013: CCXLV. törvény 21. §-a iktatta be.

⁴⁴ A IV/B. Fejezetet (16/B. §) a 2011: CXCIII. törvény 162. § (6) bekezdése iktatta be.

⁴⁵ A 16/B. § a 2013: CLXXXIII. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁶ A 17. § (3) bekezdése a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁷ A 17. § (4) bekezdése a 2004: CXX. törvény 12. §-ával megállapított, valamint a 2006: CIX. törvény 170. § (4) bekezdésének e) pontja, a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének e) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁸ A 17. § (5) bekezdése a 2012: LV. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹ A 17/A. §-t megelőző alcímet a 2008: XLII. törvény 16. §-a iktatta be.

⁵⁰ A 17/A. §-t a 2008: XLII. törvény 16. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹ A 17/B. §-t a 2008: XLII. törvény 16. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁵² A 17/B. § (3) bekezdése a 2013: CLXXXIII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

⁵³ A 17/C. §-t a 2008: XLII. törvény 16. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.

⁵⁴ A 18. § a 2008: XLII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének a) pontját.

⁵⁵ A 18. § (1) bekezdése a 2012: LV. törvény 9. §-a, a 2013: CLXXXIII. törvény 22. § (1) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

⁵⁶ A 18. § (3) bekezdése a 2010: CLVIII. törvény 127. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 119. § (5)–(6) bekezdését.

⁵⁷ A 19. §-t a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének f) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2013: CLXXXIII. törvény 5. §-a iktatta be.

⁵⁸ A 20. § a 2008: XLII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének b) pontját.

⁵⁹ A 20. § (3) bekezdése a 2013: CLXXXIII. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰ A 20. § (5) bekezdése a 2009: CXLVIII. törvény 25. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹ A 21. § (1) bekezdése a 2008: XLII. törvény 19. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.

⁶² A 21. § (2) bekezdése a 2009: CXLVIII. törvény 26. §-ával megállapított, a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja, a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

⁶³ A 21. § új (3) bekezdését a 2002: XXXVI. törvény 15. §-a iktatta a szövegbe, egyidejűleg az eredeti (3)–(6) bekezdések számozását (4)–(7) bekezdésre változtatva. A 21. § (3) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének g) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: CXLVIII. törvény 26. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 85. § (1)

bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁴ A 21. § eredeti (3) bekezdésének számozását a 2002: XXXVI. törvény 15. §-a (4) bekezdésre változtatta. A 21. § (4) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének g) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: CXLVIII. törvény 26. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 10. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵ A 21. § eredeti (4) bekezdésének számozását a 2002: XXXVI. törvény 15. §-a (5) bekezdésre változtatta. A 21. § (5) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének g) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: LV. törvény 10. § (3) bekezdése iktatta be.

⁶⁶ A 21. § eredeti (5) bekezdésének számozását a 2002: XXXVI. törvény 15. §-a (6) bekezdésre változtatta, szövege a 2012: LV. törvény 10. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁷ A 21. § eredeti (6) bekezdésének számozását a 2002: XXXVI. törvény 15. §-a (7) bekezdésre változtatta.

⁶⁸ A 22. § (1) bekezdése a 2009: CXLVIII. törvény 27. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁹ A 22. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 275. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰ A 22. § (3) bekezdését a 2009: CLXIX. törvény 64. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁷¹ A 22. § (4) bekezdését a 2009: CLXIX. törvény 64. § (2) bekezdése iktatta be.

⁷² A 22. § (4) bekezdés a) pontja a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁷³ A 22/A. §-t a 2009: CLXIX. törvény 64. § (3) bekezdése iktatta be.

⁷⁴ A 22/A. § (2) bekezdése a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁵ A 22/B. §-t a 2009: CLXIX. törvény 64. § (3) bekezdése iktatta be.

⁷⁶ A 22/B. § (1) bekezdése a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁷ A 23. § a 2008: XLII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.

⁷⁸ A 23/A. §-t a 2008: XLII. törvény 21. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁹ A 24. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: LV. törvény 14. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁰ A 24. § (1) bekezdés b) pontja a 2009: CLXIX. törvény 64. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸¹ A 24. § (1) bekezdés új c) pontját a 2009: CLXIX. törvény 64. § (4) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti c)–e) pont megjelölését d)–f) pontra változtatta.

⁸² A 24. § (1) bekezdés eredeti c) pontjának megjelölését d) pontra változtatta a 2009: CLXIX. törvény 64. § (4) bekezdése.

⁸³ A 24. § (1) bekezdés eredeti d) pontjának megjelölését e) pontra változtatta a 2009: CLXIX. törvény 64. § (4) bekezdése.

⁸⁴ A 24. § (1) bekezdés eredeti e) pontjának megjelölését f) pontra változtatta a 2009: CLXIX. törvény 64. § (4) bekezdése.

⁸⁵ A 24. § (2) bekezdése a 2008: XLII. törvény 22. §-ával megállapított, a 2009: CXLIX. törvény 65. §-a, a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja, a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.

⁸⁶ A 24. § (3) bekezdése a 2012: LV. törvény 14. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

- ⁸⁷ A 24. § (4) bekezdését a 2009: CXLIX. törvény 64. § (5) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁸⁸ A 24/A. §-t a 2008: XLII. törvény 23. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- ⁸⁹ A 25. § a 2008: XLII. törvény 24. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- ⁹⁰ A 25. § (1) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (2) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁹¹ A 25. § (2) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (2) bekezdésének d) pontja, a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja, a 2012: LV. törvény 15. §-a és 37. § (1) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁹² A 25. § új (3) bekezdését a 2008: XLII. törvény 25. §-a iktatta be, egyidejűleg az eredeti (3)–(5) bekezdés számozását (4)–(6) bekezdésre változtatta. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- ⁹³ A 25. § eredeti (3) bekezdésének számozását (4) bekezdésre változtatta a 2008: XLII. törvény 25. §-a.
- ⁹⁴ A 25. § eredeti (4) bekezdésének számozását (5) bekezdésre változtatta a 2008: XLII. törvény 25. §-a, szövege a 2011: CLXXV. törvény 126. § e) pontja, a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁹⁵ A 25. § eredeti (5) bekezdésének számozását (6) bekezdésre változtatta a 2008: XLII. törvény 25. §-a.
- ⁹⁶ A 26. § (6) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének h) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁹⁷ A 26/A. §-t a 2002: XXXVI. törvény 17. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.
- ⁹⁸ A 27. § a 2008: XLII. törvény 27. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- ⁹⁹ A 28. § a 2008: XLII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- ¹⁰⁰ A 28. § (2) bekezdés f) pontja a 2012: LV. törvény 17. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁰¹ A 28. § (2) bekezdés h) pontját a 2012: LV. törvény 17. § (2) bekezdése iktatta be.
- ¹⁰² A 28. § (3) bekezdése a 2009: CXLVIII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁰³ A 28. § (5) bekezdése a 2012: LV. törvény 17. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁰⁴ A 28/A. §-t a 2004: XVI. törvény 15. §-a iktatta a szövegbe.
- ¹⁰⁵ A 29. § a 2008: XLII. törvény 29. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének c) pontját.
- ¹⁰⁶ A 29. § (1) bekezdése a 2012: LV. törvény 18. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁰⁷ A 29. § (4) bekezdése a 2012: LV. törvény 18. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁰⁸ A 29. § (6) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (2) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁰⁹ A 29. § (7) bekezdése a 2012: LV. törvény 18. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹¹⁰ A 29/A. §-t a 2008: XLII. törvény 30. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 19. §-ával megállapított szöveg.
- ¹¹¹ A 29/B. §-t a 2008: XLII. törvény 30. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (1) bekezdésének d) pontját.

- [112](#) A 29/C. §-t a 2012: LV. törvény 20. §-a iktatta be.
- [113](#) A 30. § a 2008: XLII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (1) bekezdésének e) pontját.
- [114](#) A 31. § a 2008: XLII. törvény 32. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (1) bekezdésének f) pontját.
- [115](#) A 31. § (3) bekezdés d) pontja a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.
- [116](#) A 32. § a 2008: XLII. törvény 33. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének g) pontját.
- [117](#) A 32/A. §-t a 2012: LV. törvény 21. §-a iktatta be.
- [118](#) A 33. § a 2008: XLII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének h) pontját.
- [119](#) A 33. § (2) bekezdése a 2012: LV. törvény 22. § (1) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [120](#) A 33. § (5) bekezdése a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés g) pontja szerint módosított szöveg.
- [121](#) A 33. § (6) bekezdését a 2012: LV. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.
- [122](#) A 33. § (7) bekezdését a 2012: LV. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.
- [123](#) A 33. § (8) bekezdését a 2012: LV. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.
- [124](#) A 33. § (9) bekezdését a 2012: LV. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be.
- [125](#) A 34. § a 2008: XLII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének i) pontját.
- [126](#) A 34. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a 2011: CCI. törvény 157. § b) pontja szerint módosított szöveg.
- [127](#) A 34. § (4) bekezdése a 2011: CCI. törvény 157. § b) pontja szerint módosított szöveg.
- [128](#) A 35. § a 2008: XLII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének j) pontját.
- [129](#) A 36. § a 2008: XLII. törvény 37. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének k) pontját.
- [130](#) A 36. § (1) bekezdése a 2012: LV. törvény 23. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- [131](#) A 36. § (3) bekezdése a 2012: LV. törvény 23. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [132](#) A 36. § (6) bekezdését a 2012: LV. törvény 23. § (3) bekezdése iktatta be.
- [133](#) A 36/A. §-t a 2002: XXXVI. törvény 20. §-a iktatta be, szövege a 2009: CXLVIII. törvény 30. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést – a 36/A. § (2) bekezdése kivételével – a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [134](#) A 36/A. § (2) bekezdését a 2010: CLVIII. törvény 137. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- [135](#) A 36/B. §-t a 2008: XLII. törvény 39. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés h) pontja szerint módosított szöveg.
- [136](#) A 36/C. §-t a 2008: XLII. törvény 39. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését és 65. § (1) bekezdésének l) pontját.
- [137](#) A 37. § a 2008: XLII. törvény 40. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 64. § (2)–(3) bekezdését.
- [138](#) A 37/A. §-t a 2008: XLII. törvény 41. §-a iktatta be, szövege a 2009: CXLVIII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [139](#) A 37/B. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXXIII. törvény 7. §-a iktatta be.

- ¹⁴⁰ A 37/B. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 7. §-a iktatta be.
- ¹⁴¹ A 38. §-t megelőző alcímet a 2012: LV. törvény 24. §-a iktatta be.
- ¹⁴² A 38. §-t a 2010: CLVIII. törvény 137. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: LV. törvény 24. §-a iktatta be.
- ¹⁴³ A 38/A–38/C. §-t a 2009: CXLVIII. törvény 32. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2010: CLVIII. törvény 137. § (2) bekezdése. 38/A. § (5) bekezdésének a 2009: CXLVIII. törvény 84. § (3) bekezdés c) pontjával elrendelt módosítása, amely szerint a „25. § (3) bekezdésében” szövegrész helyébe a „25. § (4) bekezdésében” szöveg, a „25. § (4) bekezdésében” szövegrész helyébe a „25. § (5) bekezdésében” szöveg lép, nem vezethető át.
- ¹⁴⁴ A 39. §-t megelőző alcím a 2012: LV. törvény 25. §-a szerint megállapított szöveg.
- ¹⁴⁵ A 39. § a 2012: LV. törvény 25. §-a szerint megállapított szöveg.
- ¹⁴⁶ A 39. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: CLXXXIII. törvény 22. § (1) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁴⁷ A 39/A. §-t a 2008: XLII. törvény 42. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: LV. törvény 38. § (1) bekezdése.
- ¹⁴⁸ A 40. § (1) bekezdésének bevezető szövegrésze a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének j) pontjával megállapított szöveg.
- ¹⁴⁹ A 41–42. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 23. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ¹⁵⁰ A 42/A. §-t a 2012: CLXXXVI. törvény 2. § (3) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2013: CLXXXIII. törvény 23. § (5) bekezdése.
- ¹⁵¹ A 43. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 23. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ¹⁵² A 43/A. §-t megelőző alcímet a 2007: XXII. törvény 9. §-a iktatta be.
- ¹⁵³ A 43/A. §-t a 2007: XXII. törvény 9. §-a iktatta be. E módosító törvény 18. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. június 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁵⁴ A 43/A. § (1) bekezdésének k) pontját a 2008: XLII. törvény 44. § (1) bekezdése iktatta be.
- ¹⁵⁵ A 43/A. § (3) bekezdése a 2011: CCI. törvény 157. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁵⁶ A 43/A. § (4) bekezdése a 2008: XLII. törvény 44. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ¹⁵⁷ A 43/B. §-t a 2007: XXII. törvény 9. §-a iktatta be, szövege a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének j) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁵⁸ A 44. § (1) bekezdés a) pontja a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁵⁹ A 44. § (1) bekezdésének b) pontját a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének j) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁶⁰ A 44. § (2) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének j) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁶¹ A IX. Fejezet címe a 2008: XLII. törvény 45. §-ával megállapított, a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁶² A 45. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁶³ A 45. § (1) bekezdés d) pontja a 2012: LV. törvény 26. §-a szerint megállapított szöveg.
- ¹⁶⁴ A 45. § (1) bekezdésének h) pontja a 2008: XLII. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.
- ¹⁶⁵ A 45. § (2) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének l) pontja hatályon kívül helyezte.
- ¹⁶⁶ A 45. § (3) bekezdése a 2011: CLXXV. törvény 126. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁶⁷ A 46. §-t megelőző alcím a 2006: CIX. törvény 102. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶⁸ A 45/A. §-t a 2008: XLII. törvény 47. §-a iktatta be.

¹⁶⁹ A 45/A. § (1) bekezdése a 2013: CLXXXIII. törvény – a 2013: CCXXXI. törvény 12. § (2) bekezdésével megállapított – 8. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷⁰ A 45/A. § (3) bekezdés b) pontja a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § f) pontja szerint módosított szöveg, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷¹ A 45/B. §-t a 2008: XLII. törvény 47. §-a iktatta be.

¹⁷² A 46. § a 2008: XLII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷³ A 46. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 195. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁴ Lásd a 2004: CXL. törvényt.

¹⁷⁵ A 46. § (2) bekezdésének bevezető szövegrésze a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁶ A 46. § (2) bekezdésének a) pontja a 2009: LVI. törvény 194. §-a, a 2011: CLXXV. törvény 126. § f) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁷⁷ A 46. § (2) bekezdés b) pontja a 2009: CXLVIII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁸ A 46. § (2a) bekezdését a 2012: LV. törvény 27. §-a iktatta be.

¹⁷⁹ A 46. § (4) bekezdését a 2012: LXXXVIII. törvény 35. § (4) bekezdése iktatta be, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁰ A 46. § (5) bekezdését a 2013: CLXXXVIII. törvény 17. §-a iktatta be. E módosító törvény 13. §-a alapján a 2013. december 31-ét követő elszámolási időszakot is tartalmazó számlákra kell alkalmazni.

¹⁸¹ A 46/A. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 9. §-a iktatta be.

¹⁸² A 47. § a 2012: LV. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸³ A 47. § (1) bekezdés e) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § g) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁴ A 47. § (1) bekezdés f) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § g) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁵ A 47. § (3) bekezdése a 2013: CLXXXIII. törvény 10. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸⁶ A 47. § (9a) bekezdését a 2013: CLXXXIII. törvény 10. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁸⁷ A 47. § (10) bekezdése a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § h) pontja szerint módosított szöveg, e módosító törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁸ A 47/A. §-t a 2004: XVI. törvény 21. §-a iktatta be, szövege a 2008: XLII. törvény 50. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 65. § (2) bekezdésének b) pontját.

¹⁸⁹ A 47/A. § (1) bekezdése a 2012: LV. törvény 29. §-a szerint módosított szöveg.

¹⁹⁰ A 47/B. §-t a 2007: XXII. törvény 11. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének m) pontja.

¹⁹¹ Az újabb 47/B. §-t a 2007: XLIV. törvény 2. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének m) pontja.

¹⁹² A 47/C. §-t a 2008: XLII. törvény 51. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (2) bekezdésének c) pontját.

¹⁹³ A 47/C. § (1) bekezdés a) pontja a 2013: CLXXXIII. törvény 11. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁹⁴ A 47/C. § (3) bekezdése a 2009: CXLVIII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 85. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezést a 2010. január 1. napját követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁵ A 47/C. § (5) bekezdése a 2012: LV. törvény 30. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁹⁶ A 47/C. § (5) bekezdés b) pontja a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § i) pontja, a 2013: CLXXXIII. törvény 23. § (6) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹⁹⁷ A 47/C. § (5) bekezdés c) pontja a 2013: CLXXXIII. törvény 22. § (1) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁹⁸ A 47/C. § (5) bekezdés d) pontját a 2013: CLXXXIII. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be.

¹⁹⁹ A 48. § (1)–(2) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének n) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁰⁰ A 48. § (3) bekezdése a 2011: CLXVI. törvény 9. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰¹ A 48. § (4) bekezdését a 2011: CLXVI. törvény 84. § 23. pontja hatályon kívül helyezte.

²⁰² A 48. § (5) bekezdését a 2007: CXLVI. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2011: CLXVI. törvény 84. § 23. pontja.

²⁰³ A 48. § (6) bekezdését a 2007: CXLVI. törvény 16. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2011: CLXVI. törvény 9. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰⁴ A 48. § (7) bekezdését újonnan a 2012: LV. törvény 31. §-a iktatta be.

²⁰⁵ A 48/A. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 12. §-a iktatta be.

²⁰⁶ A 49. § a 2008: XLII. törvény 52. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (2) bekezdésének d) pontját.

²⁰⁷ A 49. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁸ A 49. § (2) bekezdésének bevezető szövegrésze a 2009: LVI. törvény 194–195. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁹ A 49. § (2) bekezdés c) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § j) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁰ A 49. § (2) bekezdés d) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § j) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹¹ A 49. § (2) bekezdés e) pontját a 2012: LV. törvény 32. §-a iktatta be.

²¹² A 49. § (2) bekezdés f) pontját a 2012: LV. törvény 32. §-a iktatta be.

²¹³ A 49. § (3) bekezdését a 2009: LVI. törvény 193. §-a iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁴ Az 50. § a 2006: CIX. törvény 102. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹⁵ Az 51. § a 2008: XLII. törvény 53. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 65. § (2) bekezdésének e) pontját.

²¹⁶ Az 51. § (1) bekezdés b) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § k) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁷ Az 51. § (1) bekezdés c) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § k) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁸ Az 51. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁹ Az 51. § (5) bekezdésének i) pontja a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²⁰ Az 51. § (5) bekezdésének j) pontja a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²¹ Az 51. § (6) bekezdésének bevezető szövegrésze a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²² Az 51. § (6) bekezdésének a) pontja a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²³ Az 51. § (6) bekezdésének b) pontja a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²⁴ Az 51. § (8) bekezdését a 2008: XLII. törvény 54. §-a iktatta be, szövege a 2009: LVI. törvény 194. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²⁵ Az 51/A. §-t a 2007: XXII. törvény 14. §-a iktatta be. E módosító törvény 18. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. június 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²²⁶ Az 51/A. § (1) bekezdése a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének l) pontja szerint módosított szöveg.

²²⁷ Az 51/A. § (2) bekezdésének a) pontja a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének m) pontja szerint módosított szöveg.

²²⁸ Az 53. §-t a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 350. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: LV. törvény 33. §-a iktatta be.

²²⁹ Az 54. §-t és az azt megelőző alcímet a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 350. pontja hatályon kívül helyezte.

²³⁰ Az 55. § eredeti szövegének jelölését a 2002: XXXVI. törvény 23. § (2) bekezdése (1) bekezdésre változtatta.

²³¹ Az 55. § (1) bekezdés a) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § l) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²³² Az 55. § (1) bekezdésének b) pontja a 2008: XLII. törvény 55. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²³³ Lásd a 212/2008. (VIII. 29.) Korm. rendeletet.

²³⁴ Az 55. § (1) bekezdés c) pontja a 2011: CV. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.

²³⁵ Lásd a 141/2011. (VII. 21.) Korm. rendeletet.

²³⁶ Az 55. § (1) bekezdésének d) pontja a 2008: XLII. törvény 55. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²³⁷ Lásd a 213/2008. (VIII. 29.) Korm. rendeletet.

[238](#) Lásd a 17/1999. (II. 5.) Korm. rendeletet.

[239](#) Az 55. § (1) bekezdés f) pontja a 2011: CLXVI. törvény 9. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[240](#) Lásd a 307/2012. (X. 29.) Korm. rendeletet.

[241](#) Lásd a 211/1998. (XII. 24.) Korm. rendeletet, a 336/2007. (XII. 13.) Korm. rendeletet.

[242](#) Az 55. § (1) bekezdésének h) pontja a 2006: CIX. törvény 102. § (5) bekezdésének g) pontja szerint módosított szöveg.

[243](#) Lásd a 89/1998. (V. 8.) Korm. rendeletet, a 225/2007. (VIII. 31.) Korm. rendeletet, a 336/2007. (XII. 13.) Korm. rendeletet, a 153/2009. (VII. 23.) Korm. rendeletet, a 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 443/2012. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendeletet.

[244](#) Az 55. § (1) bekezdésének i) pontját a 2004: XVI. törvény 27. §-ának (5) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2007: LXXXII. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

[245](#) Lásd a 215/2008. (VIII. 29.) Korm. rendeletet.

[246](#) Az 55. § j) pontját a 2002: XXXVI. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2009: CXLVIII. törvény 36. §-ával megállapított, a 2011: CLXXV. törvény 126. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[247](#) Lásd a 329/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletet.

[248](#) Az 55. § (1) bekezdésének k) pontját a 2004: XVI. törvény 23. §-a iktatta be, szövege a 2009: CXLVIII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

[249](#) Az 55. § (1) bekezdés l) pontját újonnan a 2011: CXCIII. törvény 162. § (7) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CLXXXIII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

[250](#) Lásd az 530/2013. (XII. 30.) Korm. rendeletet.

[251](#) Az 55. § (2) bekezdését a 2002: XXXVI. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta a szövegbe, egyidejűleg a § eredeti szövegének jelölését (1) bekezdésre változtatva. Az 55. § (2) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének o) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2011: XXIV. törvény 39. §-a iktatta be.

[252](#) Az 56. §-t a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § m) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLXXXVI. törvény 2. § (4) bekezdése iktatta be.

[253](#) Lásd a 39/2012. (XII. 20.) NGM rendeletet.

[254](#) Az 56/A. §-t a 2004: XVI. törvény 25. §-a iktatta be, szövegét újonnan a 2004: CXX. törvény 13. §-a állapította meg.

[255](#) Az 56/A. § (1) bekezdését a 2008: XLII. törvény 66. § (1) bekezdésének p) pontja hatályon kívül helyezte.

[256](#) Az 56/A. § (2) bekezdését a 2011: XLI. törvény 18. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

[257](#) Az 56/A. § (3) bekezdését a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § n) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[258](#) Az 56/A. § (4) bekezdését a 2005: CLXIV. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § n) pontja. E hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[259](#) Az 56/A. § (5) bekezdését a 2005: CLXIV. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 35. §-a szerint megállapított szöveg.

[260](#) Lásd a 4/2009. (I. 30.) NFGM–SZMM együttes rendeletet.

[261](#) Az 56/B. §-t a 2008: XLII. törvény 58. §-a iktatta be, szövege a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés j) pontja szerint módosított szöveg.

[262](#) Az 56/C. §-t a 2012: CLXXXVI. törvény 2. § (5) bekezdése iktatta be.

²⁶³ A hatálybalépés időpontja 2012. december 1.

²⁶⁴ Az 57. §-t megelőző alcímet a 2007: XXII. törvény 15. §-a iktatta be.

²⁶⁵ Az 57. § a 2007: XXII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

²⁶⁶ Az 57. § (1) bekezdése a 2008: XLII. törvény 59. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁶⁷ Az 57. § (1) bekezdés a) pontját a 2009: CLXII. törvény 31. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁶⁸ Az 57. § (1) bekezdés c) pontja a 2012: LV. törvény 36. §-ával megállapított, a 2013: CLXXXIII. törvény 22. § (1) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

²⁶⁹ Az 57. § (1) bekezdés d) pontját a 2012: LXXXVIII. törvény 38. § o) pontja hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyező törvény 32. §-a alapján 2012. szeptember 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷⁰ Az 57. § (1) bekezdés f) pontját a 2009: CXLVIII. törvény 37. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2010: CLVIII. törvény 137. § (2) bekezdése, újonnan a 2013: CLXXXIII. törvény – a 2013: CCXXXI. törvény 12. § (3) bekezdésével megállapított – 14. § (1) bekezdése iktatta be.

²⁷¹ Az 57. § (1) bekezdés g)–h) pontját a 2009: CXLVIII. törvény 37. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2010: CLVIII. törvény 137. § (2) bekezdése.

²⁷² Az 57. § (2) bekezdésének a) pontja a 2008: XLII. törvény 68. § (1) bekezdésének p) pontja, a 2012: LV. törvény 37. § (1) bekezdés l) pontja szerint módosított szöveg.

²⁷³ Az 57. § (2) bekezdésének c) pontját a 2008: XLII. törvény 59. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁷⁴ Az 57. § (3) bekezdését a 2009: CXLVIII. törvény 37. § (3) bekezdése iktatta be.

²⁷⁵ Az 57. § (4) bekezdését a 2013: CLXXXIII. törvény 14. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁷⁶ Az 58. §-t a 2013: CLXXXIII. törvény 15. §-a iktatta be.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!